



HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

Läroarbuden 210 hp/Utbudningsvetenskap 15 hp

EXAMENSARBETE



Positiva och negativa konsekvenser med IT i
förskolan

Hanne Dyrendahl och Lina Gustafsson

Utbudningsvetenskap 15 hp

Halmstad 2014-03-17

Abstrakt

Syftet med den här studien är att få syn på och förstå hur informationsteknologi, IT påverkar förskolläraernas undervisning i förskolan och vilka positiva och negativa konsekvenser det kan bära med sig.

Teorin visar att IT i förskolan/skolan används mer i verksamheten idag. I förskolans läroplan finns teknik med som ett strävansmål, vilket tydliggör att förskolan skall sträva efter att använda det här i sin verksamhet. Det här är en kvalitativ studie där sex stycken förskollärare intervjuats från fem olika förskolor. Resultatet analyseras och tolkas med hjälp av hermeneutik. Med hjälp av hermeneutiken undersöks delarna för att få fram helheten och det här bidrar med en djupare förståelse av hur förskollärare upplever IT-utvecklingen i förskolans verksamhet.

Det framkommer i resultatet att det är viktigt som pedagog att ta vara på barnens tidigare kunskaper. Resultatet visar att lärplattan och dess funktioner fungerar som ett effektivt hjälpmedel då barnen skall få lära sig vanliga ämnen på ett roligare och nyare sätt. Undervisningen och aktiviteterna i förskolan/skolan varierar med IT och konkreta material för att ett lärande skall ske och det vanliga materialet inte skall glömmas bort. Resultatet förmedlar också att stress kan vara en medföljande faktor av IT-användningen i förskolan och att det finns en risk för beroende ifall IT används i för stor utsträckning. Det visar sig också att respondenterna tror att IT är här för att stanna och att det är mycket viktigt att förskollärarna har de kunskaper som krävs för att de skall känna sig trygga med IT-verktygen. Den här studien är viktig för att IT är nytt i förskolan samt att det ständigt kommer nya IT-verktyg. Innehållet i den här studien förmedlar en förståelse för hur IT-användningen ser ut på dagens förskolor för att inspirera andra pedagoger.

Nyckelord: Förskollärare, Hermeneutik, IT, Kompetenser, Lärplatta, Stress

Förord

Vi är två studenter som tar examen år 2014. Vårt examensarbete är inriktat på hur informationsteknologi används i förskolans verksamhet.

Vi vill rikta ett stort tack till alla förskollärarna som vi intervjuat då ert bidrag möjliggjorde den här studien. Ett extra tack till våra handledare Jan-Olof Johansson och Jonnie Eriksson för allt stöd vi fått då vi arbetat med uppsatsen.

Vi vill också tacka våra fantastiska familjer och vänner för att ni funnits där för oss när vi har tyckt det varit kämpigt samt att ni har hjälpt oss att läsa korrektur på uppsatsen. Vi vill också tacka varandra för gott samarbete och gott tålamod genom det här arbetet.

Som blivande förskollärare kommer vi spendera mycket tid med IT då det ligger i tiden i dagens samhälle.

I vår studie har vi valt att använda oss av hermeneutik då vi hade en förförståelse med oss från början då vi startade upp vår studie.

Vi har arbetat tillsammans genom hela arbetet, men intervjuerna delade vi upp mellan oss då vi intervjuade tre förskollärare var, dock var båda närvarande vi denna stund.

Hanne Dyrendahl & Lina Gustafsson

Datum: 2014-01-07

Innehåll

1. Inledning.....	1
1.2. Syfte.....	2
1.3. Frågeställningar	2
1.4. Begreppens betydelse	2
2. Litteraturgenomgång.....	3
2.1. IT utveckling i förskola och skola under 2000-talet.....	3
2.2. Lärares arbete med IT i förskolan och skolan.....	5
2.3. Pedagogers kompetenser.....	7
2.4. Barns användning av IT i hemmet	8
2.5. Lärande	9
3. Metod	11
3.1. Kvalitativ metod	11
3.2. Hermeneutiken.....	12
3.3. Urval	12
3.4. Etik.....	13
3.5. Validitet och reliabilitet.....	13
3.6. Genomförande	14
3.7. Bearbetning	15
4. Resultat och analys.....	15
4.1. Första mötet med IT	16
4.2. Fortbildning inom IT	16
4.3. Skäl till varför de arbetar med IT.....	17
4.4. Användningsområden av IT-verktygen.....	18
4.5. Förskollärares tankar om samhällets IT-utveckling i stort	21
4.6. Viktiga kunskaper barnen skall få med sig från förskolan inom IT.....	22
4.7. Blir det ett lärande eller ett görande.....	22
4.8. IT och framtiden i förskolan	25
4.9. Sammanfattning	26
4.10. Sammanfattning av resultatet.....	26
5. Metoddiskussion	27
6. Diskussion.....	28

6.1. Forskningsfråga .1.	28
6.2. Forskningsfråga .2. Vilka positiva och negativa konsekvenser upplever förskollärare att IT-användningen i förskolans undervisning ger?	30
6.3. Forskningsfråga.3. Hur medvetet använder förskollärare sig av IT i förskolan?.....	32
7. Slutsats	34
8. Didaktiska implikationer	35
9. Förslag till vidare forskning	35
10. Referenslista	36
10.1. Internetkällor:.....	37
Bilagor.....	
Bilaga:1	
Bilaga: 2	

1. Inledning

De senaste åren har utvecklingen av informationsteknologi, IT, skett mycket snabbt. I dagens samhälle finns det inte bara datorer utan även lärplattor och smartboards med mera. Förskolan har följt med i den här utvecklingen och därför vill vi med den här studien beskriva de konsekvenser som uppstått i förskollärares arbetssätt med barnen. I Skolverkets (2013, s. 31) studie framgår det att förskolepersonalen uttryckte att de behövde kompetensutveckling bland annat i hur de kan använda digitala verktyg som hjälpmedel i arbetet ihop med barnen. Det här intresserar oss mycket då vi i vår undersökning vill få fram skillnaderna i arbetssätten och förstå vad de kan bero på. Vad använder förskollärarna för IT-verktyg? Vad har de fått för utbildning inom IT?

Det vi också vill undersöka är vilka positiva och negativa konsekvenser som framkommer i förskollärares arbete med IT. För att vi skall kunna undersöka det kommer vi att göra en kvalitativ studie med djupintervjuer. Vi kommer att intervjua sex stycken förskollärare på fem olika förskolor i södra Sverige. De förskolor som vi har valt att kartlägga är de som arbetar mycket med IT. Anledningen till detta val är att vi vill få en förståelse för olika sätt att arbeta med informationsteknologi i förskolans verksamhet.

I Skolverkets (2013, s. 35) undersökning framgår det att datorn och andra IT-redskap användes i större utsträckning nu i barngruppen än vad resultatet visade år 2010. Men fortfarande väljer pedagogerna hellre andra sätt att gå tillväga i de aktiviteter de utför med barnen än att använda sig av IT. Då det kommer nya material varje dag vill vi med den här studien bidra med nya tankar kring ämnet IT som vi lyfter upp i vår kvalitativa studie.

Förskollärares uppdrag är att följa strävansmålen enligt Skolverket (2010, s. 10, a) där det bland annat står att varje barn ska utveckla ”intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa”. Enligt Skolverket (2010, s. 10) är det förskolans uppdrag att barnen även ska utveckla ”sin förmåga att urskilja teknik i vardagen och utforska hur enkel teknik fungerar”. Förskolan bygger på kunskaper som barnen skall få möta innan de kommer till skolan och där IT är en viktig del. I Sveriges befolkning är det inte självklart att alla möter informationsteknologi i hemmet, därför är det av stor betydelse att förskolan erbjuder en möjlighet för att alla barn ska kunna ta del av IT-verktygen. Rask berättar (2009, s.77) att förskollärare måste känna till barnens värld och den typ av IT som de möter i sin vardag. Det är viktigt att möta barnen på deras nivå och ta till sig deras intressen för att ett lärande skall ske. Rask (2009, s. 46) skriver ”om jag vill föra en människa mot ett bestämt mål måste jag först finna honom/henne där han/hon är och börja just där”. Det är viktigt för oss att se vad förskollärare har för engagemang för nya utbildningar för att kunna stödja barnens lärande. I och med att samhället utvecklas och kunskap förnyas, är det viktigt att förskollärare brinner för det som de gör. Reimer Eriksson (1998c), refererad i Karlsohn (2009, s. 315 s. 6) berättar om att förskollärare ser IT-utvecklingen som spännande men att engagemanget brister då kunskapen inte räcker till. Hon berättar även att det är för stora barngrupper samt att vissa förskollärare inte vill engagera sig då de snart når pensionsåldern. Det här framkom tidigt när IT var en ny företeelse, men hur

ser inställningen till IT ut i dagens förskolor, vad har de för åsikter? Mot den här bakgrunden formulerar vi följande forskningsproblem:

Vad innebär samhällets IT-utveckling för undervisningen i förskolan, ur ett lärarperspektiv?

1.2. Syfte

I samhället sker en snabb utveckling inom informationsteknologi och det påverkar oss människor och samhället i stort. Utvecklingen gör tydliga avtryck i skolans och förskolans undervisning och i den övriga verksamheten. Vi vill med den här studien beskriva och förstå konsekvenserna av denna utveckling i förskollärares undervisning.

1.3. Frågeställningar

- Vilka olika arbetssätt i undervisningen med IT kan urskiljas och hur kan dessa arbetssätt kopplas till pedagogernas IT-kunskap?
- Vilka positiva och negativa konsekvenser upplever förskollärare att IT-användningen i förskolans undervisning ger?
- Hur medvetet använder förskollärare sig av IT i förskolan?

1.4. Begreppens betydelse

Här nedan följer en översiktlig förklaring över de verktyg inom IT som vi använt i vår studie.

Digitala verktyg: Är ett samlingsnamn för Surfplatta, Cleverboard, Smartboard, Projektor, Smartphone.

Surfplatta/lärplatta: En surfplatta brukar även kallas för pekplatta. Det är som en dator men den är mycket mindre. Den lilla surfplattan styr du själv genom att peka med fingrarna på skärmen. En surfplatta kan även kallas platta, paddan, och lärplatta. I förskolans verksamhet benämns ofta surfplattan som lärplatta och det är det vi har valt att kalla surfplattan i vår studie. Dock inte i resultatet för det är intervjupersonernas egna svar över hur de kallar surfplattan.

Smartboard/Cleverboard: En Smartboard/Cleverboard är som en Whiteboard eller griffeltavla, det enda som skiljer dem åt är att Smartboarden/Cleverboarden är som en dator fast med mycket större skärm. På den kan du använda internet, söka fakta, kolla på film, besöka olika webbsidor och eleverna kan vara med under lektionen och gå fram och skriva på tavlan. Fördelen med en Smartboard/Cleverboard är att läraren kan spara hela lektionen och maila till eleverna sedan.

Äggmikroskop: Med hjälp av det här kan du utforska din egen kropp, blommor, och småkryp på nära håll. Äggmikroskopet kan kopplas till en dator och där får du upp t.ex. blomman i storbild.

Dokumentkamera: Med hjälp av en dokumentkamera kan du exempelvis zooma in en blomsterstjälk. Du kan även visa experiment ”kemiska sådana” och närbilder från mikroskopet. Om du kopplar dokumentkameran till en interaktiv skrivtavla kan du göra anteckningar på bilden.

IT-plan i förskolan: IT är mycket vanligt i förskolan idag. Det är viktigt för personalen att göra en IT-plan för förskolans verksamhet.

App: Är ett kortare ord för applikation. En app kan laddas ner i app store. Exempel på appar kan vara spel med mera.

Ibooks: Är en app som du kan ladda ner till din surfplatta/lärplatta, smartphone. I Ibooks kan du hämta dina favoritböcker, både för barn och vuxna. Där finns övningar för barnen och barnen kan också skriva egna små sagor.

Pic collage: Ett lätt dokumentationsprogram där både barnen och de vuxna kan göra egna collage. Där går det att välja bakgrund, klistermärken och sätta in bilder.

Unikum: Det är ett dokumentationsprogram där du kan systematiskt ta del av det barnen gör i förskolans verksamhet som förälder och pedagog. Unikum går även att koppla till förskolans mål i läroplanen vid planering och utvärdering av förskolans aktiviteter.

Plushus: Är ett hus som ofta har solpaneler, planteringar på taken och har ett välisolerat klimatskal (väggar). Under ett år gör huset mer energi än vad det gör av med.

Steps-studien: Det är en forskningsstudie som handlar om hur IT används och dess effekter i den pedagogiska verksamheten. Den handlar även om hur pedagogerna ser på IT i arbetssituationer.

Fylleriövningar: Är övningar som barnen gör när de fyller i uppgifter i sina böcker/digitala läroböcker.

2. Litteraturgenomgång

Utvecklingen av IT, informationsteknologi, har gått mycket snabbt, IT finns inte bara i skolan idag utan även på förskolorna. Vi beskriver i följande avsnitt vad tidigare forskning har haft för perspektiv på IT-utvecklingen i stort och i förskolan/skolan under 2000-talet. Det finns tidigare forskning inom IT i förskolan när det gäller datorer. Men när det gäller dagens nya teknik som till exempel lärplatta och Cleverboards i förskolan är det mycket svårt att finna färdig forskning i och med att det är ett nytt verktyg i förskolan. Men enligt S. Kjällander (personlig kommunikation, 14 november 2013) vet vi dock att det finns forskning som är på gång. Anledningen till att vi ville beskriva hur forskningen såg ut redan från 2000-talet var att vi ville ge en insyn över hur IT i förskola/skola har utvecklats över tid.

2.1. IT utveckling i förskola och skola under 2000-talet

Rask (2006, s. 26) ansåg att när datorerna kom till skolan i Sverige, då kom det även nya utgångspunkter och resurser som möjliggjorde en förändring i utvecklingen i skolan. När den nya tekniken mött det gamla blev det påföljder, eftersom det gamla utmanade. Rask menar att i vissa fall är det viktigt att låta den nya tekniken komma in, annars sker ingen ny utveckling.

Näslund (2010, Mars, s. 27) berättar i Förskoletidningen för kompetensutveckling att lärplattan kom till förskolan i och med att styrdokumentens mål hade utvecklats. Förskolan

har en egen läroplan som ständigt gör att förskolorna måste anpassa sig efter denna läroplan. I artikeln berättas det om en dokumentationsapp som har utvecklats och som gör det möjligt för förskollärarna att samla barnens portfolier digitalt och för föräldrarna att ta del av dem. På det sättet kan de ta del av sitt eget barns utveckling och lärande. I appen samlas all information på ett och samma ställe vilket bidrar till att det blir lättillgängligt för såväl föräldrar och barn som för pedagogerna själva.

Lundholm Ehn och Olsson (2012, Mars, s. 12-15) påtalar i Förskoletidningen för kompetensutveckling vikten av att alla barn skall ges möjlighet att möta lärplattan i förskolan som kan ge dem nya erfarenheter, då det inte är självklart att alla barn har tillgång till teknik i hemmet. När barnen bekantar sig med den nya tekniken lär de sig mycket snabbt hur de ska göra och kan därefter vägleda sig fram på egen hand och på det här sättet själva välja vad de vill göra. Om vi kopplar det vi nämnde ovan till Schön (1991), refererad i Sjöberg (2012, s. 97) menar även hon att barnen idag lär sig med hjälp av sin egen drivkraft när de använder datorn. De lär sig också av syskons och kompisars erfarenheter då de frågar om hjälp eller sitter tillsammans och den ena bara tittar på och ser hur den andra gör. De berättar att barnen oftare lär sig genom det här sättet än att läsa sig till hur det skall göra i en bok.

Skolverket (2013, s. 22, 23, 28) uppger att lärplattan blivit ett IT-verktyg som används i förskolan. Resultatet av en studie som gjorts visade bland annat att förskolepersonalen hade fått ökad tillgång till datorer och lärplattor utanför barngruppen än år 2008. Även antalet IT-verktyg de hade att tillgå har ökat mycket. Det framgick också att de kommunala förskolorna var längre fram när det gällde IT-planer för förskolorna. Fyra av tio förskolor hade en IT-plan. När det gäller de fristående förskolorna var det en av tio som hade en plan. Det här resultatet var ungefär samma som år 2008.

Lein och Wessman (2013) skrev i sin rapport om ett forskningsprojekt som startade år 2013 och som handlade om IT i förskolan. De berättar att våra barn är omgivna och uppvuxna med IT och det har en betydande roll och är en central del av deras liv. Det här gör att vi människor ändrar vårt sätt att tala med varandra, leta efter fakta och hur vi tar till oss den senaste informationen. Det handlar om både unga och gamla. Den här förändringen i samhället påverkar också oss då det tillhör vårt förhållningssätt till de nya kunskaperna i förskolan. Många förskolor i Sverige har köpt och använt lärplattorna och annan IT. Kjällander menade att IT i förskolan kan uppfylla de målen som finns där, dels utöka dem.

Hylén och Grönlund (2011, s. 28-29) har i en forskningsöversikt som handlar om ifall en dator till varje elev bidrar till bättre resultat kommit fram till att det är viktigt att ge pedagogerna kompetensutveckling. Det här för att de ska veta hur de ska lära ut till de elever som har varsin dator. De kom fram till att det är viktigt att lärarna har en bra attityd till IT, för det kan eleverna ta efter. Från den Europeiska STEPS-studien 2009 som de refererar till framkom oroväckande resultat att lärare i Sverige använde IT mycket i sin undervisning och att inställningen från lärarnas sida oftast var negativ till att det skulle påverka elevernas lärande. I en undersökning från Skolverket (2009) refererad i Hylén och Grönlund (2011) anser halva andelen av pedagogerna att IT-verktygen hade stor betydelse i undervisningssammanhang. De ansåg att de var ett bra verktyg.

Vi ville här ge en kort översikt över hur IT har utvecklats under 2000-talet fram tills nu. Här kan vi få en inblick i vad de har för IT-verktyg i förskolan och hur pedagogerna tar till sig dem. Skolverket visade i en studie år 2013 att det var få förskolor som hade en IT-plan. Det här anser vi kan vara en påverkande faktor till hur medveten användningen av IT är bland förskolepersonalen. IT är en central punkt i samhället idag och barnen skall få med sig det i sin utveckling. Förskollärarnas olika arbetsätt kan kopplas till det här då medvetenheten om användningen kommer in för att stärka barnens lärande.

2.2. Lärares arbete med IT i förskolan och skolan

Ljung-Djurf (2004, s. 11, 28, 29) menar att när personalen i förskolan uppfordras till att använda sig av datorn utgår de från sina egna föreställningar och utgångslägen vad gäller IT, samt hur de ser på hur de kan använda IT i förskolans verksamhet. Det är de tidigare erfarenheterna som styr hur informationsteknologi används i verksamheten på förskolan. I Skolverket (2010, s. 10, a) står det att ”arbetslaget skall utmana barns nyfikenhet och begynnande förståelse för språk och kommunikation samt matematik, naturvetenskap och teknik”. Det här citatet säger att förskollärarna ska ta tillvara på den teknik som kommer till förskolan.

Agglassinger, Strindholm, Kallin och Rudnik Norling (2012, s.12) skriver i en artikel om hur de arbetar med lärplattan i barngruppen samt hur viktigt det är med närvarande pedagoger som kan stödja dem i deras lärande då de arbetar med lärplattan. När du är en närvarande pedagog gäller det att finna barnens tankar, dels att locka till en diskussion som kan leda deras arbete framåt ifall stöd behövs och komma på utmanande frågor för att barnen ska få en större utmaning. De fann i sin studie att genom att arbeta på det här sättet bidrar det till att även dåliga ”appar” kan bidra till ett nytt lärande/bra lärsituation då förskollärarna är närvarande. Williams (2006, s. 27) lyfter även hon upp det viktiga samspelet mellan barn och vikten av en närvarande pedagog i det här samspelet som hjälper barnen att plocka fram deras tankar och åsikter inom ett ämne. Det här är av stor av stor vikt för att barnen ska bli medvetna om att de tillsammans besitter en stor rikedom av kunskaper som de ska ta vara på då de arbetar tillsammans.

I Ljung-Djürfs (2004, s. 83-84) avhandling framkommer det också att personalen i förskolan såg barnens användning av datorn som hotfull mot den övriga verksamheten som bedrevs på förskolorna. De var rädda för att om datoranvändningen skulle bli för omfattande skulle barnen kunna bli beroende. Därför anses det vara av stor vikt att sätta gränser för hur länge och hur ofta barnen fick spela och arbeta vid datorn. Det framkommer också att personalen mycket sällan var med barnen då de satt vid datorn. Användningen av datorn anses inte vara en viktig aktivitet i sig. Hon beskriver också att pedagogernas uppfattning om att de barn som sitter mer än andra har fått sitt intresse av att de använder datorer i större utsträckning i hemmet än de andra barnen gör.

Agglassinger med flera (2012, s. 12-13) påpekar att pekskärmen är ett jättebra hjälpmedel för små barn. Innan de har lärt sig att hålla i en penna kan de måla och bokstavera med hjälp av de användbara apparna. De såg i deras studie att det här ökar barnens egen drivkraft vilket

bidrar till att barnen intresserar sig för pennan som verktyg. De påtalar att lärplattan är ett mycket bra verktyg som är litet och smidigt att ta med sig överallt och allting finns samlat i den. I lärplattan har du all information på samma plats. Förskollärarna i den här artikeln talar om hur viktigt det är att kombinera lärplattans appar med handgripligt material som till exempel klossar, kulor, banor m.m. De anser att vuxnas närvaro och kompetens har en stor betydelse för att kunna ta del av barnens lärande och föra det vidare. Förskollärarna anser att det inte är tillräckligt att endast använda sig av apparna då det är mycket viktigt att finnas till hands och ge barnen det stöd de behöver.

Jämterud (2013) presenterar det Susanne Kjällander kommit fram till i sin pågående forskning. Susanne Kjällander berättar om att förskollärare gör en pedagogisk dokumentation i plattan. Att det är ett redskap som gör att det går snabbt och enkelt att göra dokumentationerna direkt. Men det hon funderar mycket över då allt går snabbt att göra var om förskollärarna hinner reflektera och tänka över det som skett eller om en del av den reflektionen går förlorad.

Kjällander (2013) talar i en intervju om fördelarna och nackdelarna med lärplattan som verktyg i förskolan. Hon menar på att det verktyget innehåller en mängd fördelar som till exempel att barnen kan spela flera stycken på samma gång och hjälpas åt. När barnen arbetar med lärplattan behöver de varken använda tangentbordet eller datamusen. Fördelen är även att det går att ta med den ut i skogen, till utegården eller till lekplasten. Nackdelen menar hon är att det kan bli för mycket spelande för barnen då en del kanske även spelar hemma. Hon berättar också att det kan vara att föräldrarna oroar sig och tror att de spelar för mycket och lärplattan blir en barnvakt. Kjällander påtalar att i framtiden kommer det finnas fler lärplattor och mobiltelefoner som kommer användas mycket mer. Hon menar att de siktar på det mest kostnadseffektiva verktygen i förskolan. I intervjun talar de om ”Digital Natives” om de barn som föds in i 2000-talet och hur de upplever IT jämfört med tidigare generationer som har sett hur det såg ut innan datorn kom och fram tills nu. Kjällander berättar att barnen idag ser det på ett helt annat sätt. För de äldre barnen och ungdomarna är det viktigt att vara ute på facebook då de kan visa upp sin rätta personlighet alltså den de vill visa utåt, lika viktigt är det här i klassrummet.

Hylén (2013, s. 19-20) har skrivit en utvärdering som handlar om en IT-satsning i skolan som gjorts i Stockholms stad. Det resultatet visar av satsningen med lärplattor efter intervjuer med lärare var att lärarna var mycket positiva till att lärplattan är snabbare att starta igång än en bärbar dator. Det här bidrar till att lärplattan används i mycket större utsträckning än datorn för att det blir lättare för lärarna att behålla elevernas uppmärksamhet när det går snabbare. Att lärplattan är lätt att bära var också en positiv effekt då det inte blir tungt att bära den med sig och eleverna i större utsträckning tar med den till skolan. Något Hylén beskriver att lärarna anser som negativt var att det inte går att ansluta lärplattorna till utskriftsapparaten på deras skolor. Det här bidrar till att det blir lite omständigare då eleverna får sända uppgifterna de gjort till läraren via mail som läraren sedan skriver ut från sin dator.

Hylén (2013, s. 23-24) beskriver också att ett stort antal av lärarna anser att det var enklare att göra eleverna motiverade till att lära sig saker inom exempelvis matematik. De uttryckte

också att det blir lättare att anpassa undervisningen för alla, beroende av vilken kunskap de har utan att någon enskild elev blir utmärkande. Det här blir lättare för att det finns appar som är indelade i olika nivåer. Dock framkom det att en del av lärarna ansåg att lärplattan inte var bra att använda till skrivning. Det de bland annat pekade på som negativt var att skärmen är mindre och det blir svårare för eleverna att få en helhetsbild över det de skrivit. Lärarna var också missnöjda med dess funktion att lagra dokument.

Hur IT används i förskolan beror på var pedagogerna befinner sig kunskapsmässigt talas det mycket om i det här stycket, även hur de sammanfogar IT-verktygen med konkreta material. Vi ville se om det skett någon förändring och var de förskollärare vi intervjuade befann sig samt om det blir några konsekvenser av användandet för barns lärande. En positiv konsekvens som setts i skolan var att eleverna blev mer motiverade till att lära sig. Något som beskrivs som viktigt var att pedagogerna måste vara närvarande när barnen arbetar med IT-verktygen, för att de inte skall bli en barnvakt och för att de skall kunna utmana barnen i sitt lärande.

2.3. Pedagogers kompetenser

Villanueva Gran (2012) intervjuade Magdalena Karlsson. Hon berättar i en artikel att i vår läroplan står det att de som arbetar i förskolan skall följa ett mål som handlar om digital teknik. Hon förmodar att ganska många förskolor är på det stadiet idag. Magdalena berättar att den digitala tekniken är aktuell i dagens samhälle och förskolan måste följa med. Förskolan bör vara en varierad plats med varierande lärande. Hon sade att enligt Skolverket kan de inte komma med information om hur förskolorna bör arbeta med den digitala tekniken. Hon berättar att alla förskollärare i Sverige inte har samma intressen, då vi alla är olika och har olika hobbyer när det gäller IT. Det gäller att vara trygg med IT som pedagog. Magdalena berättar att staten ville utöka lärarnas kompetenser för de digitala verktygen. PIM är en utbildning om ”praktisk IT och mediakunskap”. Det här började år 2007. Det de vill är att förskollärarna skall få känna sig mer bekväma och veta hur tekniken kan användas i ett lärande syfte berättade Mickael Iselow som är projektledare vid PIM -utvecklingen på Skolverket. Han berättar att utbudet inom IT skiljer förskolorna åt då en del har de senaste utkomna verktygen och de övriga endast har börjat med en digitalkamera. Mickael sade att barnen kan få ut mycket mer om förskollärarna har kunskaper om de nya digitala verktygen (a.a.).

Gällhagen och Wahlström (2011, s. 1, 6-7, 10, 37) berättar att lärplattan som verktyg i förskolan har goda tillgångar och är lätt att förstå. Om lärplattan kombineras med en pedagog skulle det bli ett superverktyg som gör att det blir ett populärt lärande som kan ske på ett lustfyllt sätt. De menar att lärplattan är ett lätt redskap att arbeta med. De berättar även att det kan behövas instruktioner eller någon utbildning för att pedagogen skall kunna börja arbeta med verktyget. Många små barn kan använda lärplattan idag. Det är bra om varje pedagog har en lärplatta då de kan känna efter och testa sig fram innan de överläter den till barnen. Det är mycket bra att berätta för barnen hur lärplattan kan användas genom att göra lätta aktiviteter på den. De gav som ett exempel att det är bra att titta extra noga på hur barnen samspekar. Barn i fyra-femårs åldern är mycket nyfikna på ord och bokstäver och de testar att stava sina namn. Ett exempel på en app är ”ABC-Magnetic Alphabet” där barnen skriver ord och även

leker med bokstäverna. Det här fungerar precis som digitala kylskåpsmagneter berättar Gällhagen och Wallström.

Hellberg (2013) skriver i UNT, Uppsala Nya Tidning, en artikel som handlar om dagens användning av dator, lärplatta och mobiltelefon i skolans undervisning. Hon lyfter fram en IT-pedagogs och en sömn- och stress- pedagogs tankar, både positiva och negativa om IT-verktygens användning i skolorna. De båda talar i Hellbergs artikel om att digitala läroböcker kommer mer till skolan och även till barn i mycket unga åldrar. Barn och unga är konsumenter av IT både i skolan och i hemmet. De menar att det är viktigt att lärare och föräldrar skaffar sig förståelse för vad varaktig användning kan ge för konsekvenser när det gäller sömn och stress hos barnen som kan uppstå. Hellberg beskriver två faror som sömn- och stress pedagoger såg ifall IT som pedagogiskt verktyg tar över för mycket i skolorna, det var att barnen utsetts för mycket stress av att vara uppkopplade kanske både i skolan och i hemmet. Av stressen kan de få svårt att koncentrera sig i skolan. Strålning var en annan negativ konsekvens och den kan bidra till att barnen får ökad risk för huvudvärk och koncentrationssvårigheter vid hög konsumtion. Men IT pedagoger pekar ändå på vikten av att skolan följer utvecklingen och tar till sig dagens teknik för att fördelarna med användningen är fler (a.a.).

Kling (2013, s. 24-25) berättar om en åttondeklass i Växjö kommun som deltog i en tävling där det handlar om att bygga en framtida stad. I projektet arbetade de både med bild, NO, svenska och slöjd samt arkitektur. Mats Nygård som är lärare berättar att de här eleverna är med i "Future City" som är ett projekt för de som går i klass sex till nio, fokus i framtidens stad är då hållbar utveckling. Eleverna är indelade i grupper om fem i varje där de spelar tillsammans. Datorerna kan de sedan koppla till en smartboard för att hela staden skall synas där och de kan även se hur den byggs upp. Det finns även modeller kvar sedan förra året i konkret material där eleverna kan hämta sin inspiration till bygget på datorn. Mats Nygård och Christoffer Lindberg startade projektet med att bjuda in Växjös egen stadsarkitekt. Stadsarkitekten berättade om vad plushus är för någonting och hur de kan ge mer energi än vad huset gör av med. Eleverna måste hitta på egna och nya energikällor i programmet i datorn. En av eleverna planterade exempelvis gröna plantor på taket.

Hela det här avsnittet handlar om förskollärares/lärares olika kompetenser som kan bidra till ett roligt och lustfyllt lärande. Samt hur viktigt det är att de har kunskaper om IT-verktygens påverkan på barnens hälsa som bland annat kan vara stress. Olika konsekvenser, medvetenheten och arbetssättet kan påverkas av pedagogernas olika intresse för IT i förskolan och då uppstår det här. Barnen kan få ut mer om pedagogerna har kunskaperna och ett varierande arbetssätt.

2.4. Barns användning av IT i hemmet

Djung & Djärf (2004 s. 26) berättar att barn som är födda på 1900-talets slut tillhör den generation där digitala hjälpmedel och informationsteknologi är en självklarhet för barnen i hemmet, "The Net Generation". Hon berättar att de flesta barn har tillgång till dator i hemmet och när syskonen sitter vid datorn tar de yngre syskonen efter deras kunskaper.

Findahl (2012, s. 59) har i sin undersökning fått fram att de yngre barnen tar del av de vuxnas användning av media i familjen. Det som barnen möter i vardagen är radions, musikspelarens och tv-apparatens ljud redan från att de är mycket små. I den här studien framgår det att redan när barnen är tre år kommer de i kontakt med Internet på något sätt. Det de oftast gör är att spela spel och kolla på olika videor. När barnen sedan börjar förskolan och är i de äldre åldrarna ökar användningen av IT med nittio procent när det gäller användandet av informationsteknologi vid enstaka tillfällen. Bortsett från sextionio procent som använder det en del dagar i veckan. De som använder någon form av IT varje dag är ungefär tjugofem procent. Med den här undersökningen får vi veta att de yngre barnen använder IT på ett mer utforskande sätt, men när barnen sedan blir äldre använder de IT för att kommunicera och samspela med andra.

Statens medieråd (2012/2013, s. 6, 7, 10) har i en undersökning kartlagt barnens användning av IT i hemmet. Medierådet har gjort en jämförelse med vad resultatet av all medieanvändning som datorer, mobiltelefoner och lärplattor m.m. visar från år 2010 tills idag. Det de kom fram till var att IT-användningen har ökat med stora marginaler, upp till tre gånger större användning. Undersökningen visar också att de äldre syskonens användning av IT påverkar hur de yngre syskonen använder sig av det.

Statens medieråd (2012/2013, s. 11) visar i ett diagram små barns användning av mobiltelefoner där det visar sig att barn under fem år får använda mobilen i en vuxens sällskap och att de äldre barnen som är fem till åtta år har en egen smartphone med en skärm som går att peka på. Diagrammet visar ett resultat där det inte finns några markanta skillnader på ifall de har egen mobil eller inte.

Anledningen till att vi tog med det här var för att vi ville få en inblick i hur barnen använder IT i hemmet. Samt vart de får sina erfarenheter ifrån och för att vi ska kunna skapa oss en förståelse över hur barnens kunskaper tas till vara på i förskolan av pedagogerna efter de intervjuer vi gjort. Här har vi sett att de yngre barnen tar efter de äldre syskonens kompetenser och att barnen idag kommer i kontakt med IT redan från tidig ålder. IT idag handlar mycket om att kommunicera med varandra genom verktyget. Medvetenheten styr pedagogernas förhållningssätt och hur de tar vara på barnens kompetenser.

2.5. Lärande

Säljö (2000, s. 38) menar att i undervisningen tar de yngre barnen vara på de äldre barnens kunskap när de sitter och arbetar tillsammans. Enligt Säljö (2000, s. 66-67) lär vi i samspel med andra redan från födseln och andra sociala regler som turordning när vi samtalar med någon annan. Samspelet gör att vi kan ta del av andras kunskaper som sedan blir till våra egna. Han menar att i ett sociokulturellt perspektiv som beskrivs här ovan, är kommunikationen en mycket viktig del. Det här kan vi koppla till Strandberg (2006, s. 38) som refererar till Vygotskijs teorier den ”proximala utvecklingszonen”, att läraren kan ta tillvara på det här då hon eller han ska dela in barnen i grupper. Han menar att pedagogerna kan dela in barnen i grupper där det finns barn som har lite mer kunskap än de andra för att de skall kunna ta vara på varandras erfarenheter. På det här sättet kan de nå den proximala utvecklingszonen som bidrar till att barnen blir ännu klokare än om de skulle arbetat

ensamma. I förskolorna sitter barnen ofta och spelar utan att veta vad de egentligen gör, därför är det viktigt att ha kommunikation. Kommunikation är en stor del av IT för att ett lärande skall ske.

Richter (2012) skriver i en artikel om en intervju med Margarethe Jernes som är Doktorand på Stavangers universitet och har undersökt hur digitala verktyg fungerar i förskolan när de spelar datorspel. Det som påtalas i artikeln var att barnen kan sitta en hel dag och spela vid datorn. Vi kan tro att barnen spelar tillsammans och lär sig av varandra. Hon menar på att barnen kan bli utfryssta i samspelet vid datorn. Det kan se ut som att barnen spelar men hon påtalar att ett av barnen kanske inte är med. Margarethe Jernes berättar att det är svårt att veta vad vi förskollärare skall göra i en sådan här situation. Regeringen berättar om hur viktigt det är att vi pedagoger skall vara i barnens närvaro när de spelar spel och arbetar med de digitala verktygen samt finnas med i den digitala världen. Vi pedagoger skall vara med när barnen spelar och prata med dem för att det ska bli ett lärande. Hon berättar att vi skall vara pigga förskollärare som tar vara på och utnyttjar språket.

Även Ljung-Djärf (2004, s. 76-79) ville med sin studie lyfta fram vad som kan utspela sig runt datorn i förskolan när flera barn sitter tillsammans. Hon menade att det kan uppstå positionsindelningar barnen emellan som märks i deras agerande. Positionerna hon talade om var ägaren, deltagaren och åskådaren. Den som blir positionerad som ägare menade hon är den som sitter med datorn framför sig och styr datormusen. Det är det barnet som bestämmer vad som händer på skärmen när de exempelvis spelar. Ägaren är den som avgör om förslag från övriga ska tas tillvara på eller förkastas. Barnet bestämmer också vem det är som efterträder honom/henne. De som sitter med ges ingen möjlighet till att komma med synpunkter och blir därmed inte delaktiga. Deltagaren är den som sitter bredvid och kommer med förslag över hur ägaren kan agera och försöker hjälpa till både verbalt och även genom att ingripa och styra spelet handgripligen för att ägaren ska komma vidare i spelet. Det är viktigt att deltagaren inte kräver mer än ägaren anser den har rätt till. Åskådaren har ingen möjlighet till att aktivt delta i det som sker i spelet, den skall endast titta på. Ett barn kan bland annat ta den här positionen för att det inte skall riskera att ge förslag som inte är rätt.

Ellis och Blachski (2007) berättar om att hörande barn i en förskola fick lära sig det Australienska teckenspråket ”teckensspråksvokabulär” med hjälp av ett program som heter Auslan ”multimedieprogrammet”. De kunde interagera med det här programmet och därefter utföra tecknet som visades. Visste de inte hur de skulle göra tecknet kunde de ta musen och klicka på det tecknet som datorn visade för dem och lära sig det. I studien var det barn som var fyra till fem år gamla. När de är i den här åldern kan de kanske inte läsa ännu men barnen kan ha fått en vetskap om hur ord kan sättas ihop med hjälp av alfabetet. Innan det här projektet startade fick barnen i förskolan en möjlighet till att möta datorn en gång i veckan för att förberedas inför testet med forskningen. Resultatet i den här studien visar att ”multimedia” kunde ge barnen nya kunskaper och möjligheter till att försöka förstå hur de icke hörande barnen har det när de själva kan höra. Det här resultatet visar även att barn i fyra-till fem-årsåldern kan olika mycket, det beror på i vilken takt barnet utvecklas och att eventuella problem kan uppstå med en observatör vid sidan.

I tidigare avsnitt framgick vikten av att en vuxen finns med vid skärmen som ser vad som händer och motverkar positionsindelningar för att inget barn skall bli utfrysst. Meningen är att pedagogerna skall skapa ett samspel där alla barnen kan lära av varandra i ett sociokulturellt perspektiv. Förskollärares kompetenser och medvetenhet om barnen och den proximala utvecklingszonen är avgörande för att de skall kunna ta del av varandras kunskaper. Det vi har beskrivit här har med pedagogernas arbetssätt att göra för att det skall ske ett betydelsefullt lärande i förskolan.

3. Metod

Här nedan kommer vi redovisa den metod som vi valde att använda i vår studie och hur vi gjorde vårt urval. Vi diskuterar också vilket inspelningsverktyg vi valde att använda oss av. Vi valde att använda oss av en kvalitativ metod och en hermeneutisk analys eftersom vi vill få en djupare förståelse av hur utvecklingen inom IT upplevs av lärare på några förskolor där tekniken används.

3.1. Kvalitativ metod

Enligt Trost (2010, s. 25-26) innebär kvalitativa intervjuer att intervjuaren ger lätta konkreta frågor som bidrar till djupare svar. Ett exempel på den här sortens frågor kan enligt oss vara: Vilka positiva och negativa konsekvenser innebär IT i förskolan för barns utveckling och lärande? Med hjälp av den här metoden menar Trost att den som intervjuar ges möjlighet att erhålla ett omfattande material som vid analysarbetet förhoppningsvis bidrar till att han/hon hittar ett flertal intressanta tankar/uppfattningar i det här. Larsson (2005, s. 91-92) redogör för att en kvalitativ metod kännetecknas av att de som intervjuar ser med ett helhetsperspektiv hos de intervjuade personerna. Han menar att genom en kvalitativ intervju kommer de åt människornas känslomässiga upplevelse som de beskriver utifrån sig själva. Det var det här vi ville komma åt i vår studie. Genom att gå in mer på djupet och ta del av den kunskap som förskollärarna tilldelat oss skulle det här förhoppningsvis ge oss mer fördjupade svar som kretsade kring våra forskningsfrågor.

Kvale och Brinkman (2009, s. 98) beskriver att genom det sociala samspelet mellan båda parter växer kunskapen fram. Kunskaper inom ämnet krävs för att den som intervjuar ska kunna ge fördjupade frågor. Vi har använt oss av semistrukturerade intervjuer i vårt arbete och genom det här fått fram en hög grad av standardisering och en låg grad av strukturering.

Med standardisering menar Trost (2010, s. 39) att intervjuerna ska vara lika för alla och att intervjufrågorna ska ställas i samma ordning. Han påpekar även att ha en låg grad av standardisering tillåts den som blir intervjuad att styra frågornas ordning. De följdfrågor som ställs kan formuleras om beroende på de tidigare svaren intervjuaren fått. I våra intervjuer ville vi försöka undvika en låg grad av standardisering i och med att vi skulle kunna analysera svaren på ett enkelt sätt och för att det skulle bli lättare att finna delarna till våra forskningsfrågor som vi sedan kunde analysera. En låg grad av strukturering menar Eliasson (2013, s. 26) innebär att intervjuaren har många frågor som redan i förväg har tänkts ut och på det sättet kan det ge ett bredare svar som täcker det området den vill få svar på. Det var det här vi ville få fram i vår studie, för att kunna få breda svar som täckte de områden inom IT som vi sökte.

3.2. Hermeneutiken

I vår studie valde vi att använda oss av hermeneutik eftersom att vi redan innan hade en förförståelse av hur användningen av IT ser ut i dagens förskolor. Med hjälp av vår tidigare förförståelse skulle vi kunna få en ännu djupare förståelse för hur IT används. Inom hermeneutiken talas det enligt Kvale och Brinkman (2009, s. 226-227) om den hermeneutiska cirkeln som är en rörelse mellan del och helhet i tolkningen. Det går bara att förstå en del genom att se den inom en helhet och det går bara att förstå helheten genom att ta hänsyn till dess delar. Det arbetet fortgår hela tiden tills all informationen finns i arbetet, det är resultatet som tillslut bildar helheten. Därför valde vi att utgå ifrån den hermeneutiska cirkeln då vi analyserade de material som vi hade samlat in. Vi valde hermeneutik då Birkler (2008, s. 107-108) beskriver att den förståelsen som en person har grundas på den förförståelse den har fått genom tidigare erfarenheter. De tidigare förförståelserna är svåra att undvika i ett vetenskapligt arbete. För att få en förståelse är kommunikation den viktigaste delen och det mest betydande är att förstå den intervjuade personens upplevelse och inte trycka på det som är rätt eller fel. Vi ansåg i enlighet med Birkler att det viktigaste är att ha förförståelsen med sig redan från starten och genom hela arbetet. I analysen kan vi lägga in våra egna tolkningar och erfarenheter som vi sedan kan koppla till de som har intervjuats för att förstå lärarnas upplevelse av hur teknologins utveckling påverkar deras arbete, där igenom trycker vi på relationen mellan förskollärarnas upplevelse och handlande. När vi har transkriberat intervjuerna kommer vi göra överstrykningar med olika färger som hjälper oss att finna de olika svaren på forskningsfrågorna som framkommer. På det här sättet kommer vi utgå ifrån helheten och bryter ner den i olika delar för att sedan finna svaren på frågeställningarna. Det är frågeställningarna som står i centrum för att vi ska kunna finna sambanden i intervjuerna. När vi sedan har fått svaren på våra frågeställningar har vi fått svar på vårt syfte. Desto mer vi studerar delarna bidrar det till att vi på ett bättre sätt kan förstå helheten om hur IT användes i förskolan.

3.3. Urval

I vårt arbete valde vi att intervjua förskollärare genom att använda kvalitativa intervjuer. Vi valde att intervjua sex förskollärare på fem olika förskolor. När vi gjorde vårt urval av förskollärare ringde vi först till två stycken IT-pedagoger som hade hand om IT och IKT i de olika kommunerna. Av dem fick vi tips om vilka förskolor som arbetade med IT för tillfället och därefter kom vi i kontakt med förskollärarna som vi skulle intervjua. Förskollärarna har fått de fingerade namnen Nina, Bella, Elsa, Klara, Majken, Ebba. Nina var trettiosex år gammal och hade arbetat inom verksamheten i sex år, hon upplever Ipaden som ett smidigt och lätt verktyg att ta med sig. Bella var fyrtioåttå år och hade arbetat inom förskolan i tjugotre år, hon kallade lärplattan för paddan och ansåg att barnen skulle lära sig söka kunskap på den. Elsa var fyrtio år och hade arbetat på förskolan i tio år, hon berättade om att det är förskollärarnas eget ansvar att lära sig hur IT-verktygen fungerar. Klara var fyrtioett år gammal och hade varit verksam i fem och ett halvt år, hon ansåg att IT-verktygen var bra men att det konkreta materialet inte får försvinna. Majken var fyrtiosju år och hade jobbat i tjugosex år, hon berättade att det blir roligare för barnen att arbeta med matematik på lärplattan än med papper och penna. Ebba var tjugonio år gammal och hon hade arbetat i sex år, hon menade att det är viktigt att ha en tanke bakom arbetet med IT-verktygen.

Anledningen till varför vi har valt att intervjua en förskollärare på varje förskola är för att vi vill identifiera eventuella skillnader i deras arbetssätt. De här förskollärarna har utbildning och arbetar mycket med IT i deras respektive verksamheter. Fördelen med att intervjua förskollärare som arbetar med IT i sina verksamheter är att det kan ge oss mer information som kommer ge oss svar på våra forskningsfrågor. Orsaken till att vi har valt två förskollärare från en och samma förskola är för att se och skaffa oss en helhetsbild över hur de arbetar med IT på olika sätt på en småbarns- och en storbarnsavdelning. Fördelen är att vi kan få en insyn i hur de arbetar med de större barnen till skillnaden från de yngre barnen när det gäller IT.

Vi kommer att använda oss av en mobiltelefon då vi ska spela in våra intervjuer. Vi har valt att använda oss av en mobiltelefon istället för diktafon då den är lätt och ta med sig och har en god inspelnings kvalitet. Trost (2010, s. 74-75) påpekar att fördelarna med inspelningarna är att det finns en möjlighet att gå tillbaka och lyssna på dem, när bandet har lyssnats av och anteckningarna finns på skrivet papper går det att ta del av det som sagts ordagrant. Då går det enligt Trost att få syn på våra egna misstag och även sådant som gjorts bra. Nackdelarna som finns är att det är tidskrävande att lyssna igenom allt inspelat material och även att gester och mimik går förlorat. Det är viktigt att ta hänsyn till intervjupersonernas inställning när det gäller inspelningen av intervjun. Trost sade att ännu en nackdel kan vara att batteriet tar slut under intervjun och därför är det viktigt att hålla koll på inspelningsverktyget under hela samtalet för att ingenting skall gå förlorat. Vi kommer ha i åtanke att ifall en av förskollärarna inte vill bli inspelad, kommer vi lösa det genom att anteckna ner det som sägs. Ifall vi skulle få reda på det här tidigare skulle vi överväga det här och eventuellt skulle vi välja en annan förskola. Efter inspelningarna kommer allting att transkriberas till skriven text. Kvale och Brinkmann (2009, s.194) menar att när den inspelade intervjun transkriberas görs en översättning av det som spelats in till skriven text.

3.4. Etik

Kvale och Brinkmann (2009, s. 87-88) tog upp hur viktigt det är att informera de personer som skall intervjuas. Det de skall få information om är bland annat undersökningens syfte, hur upplägget ser ut samt de risker och fördelar som kan höra hemma i den forskning som bedrivs. Kvale och Brinkmann menar på att det är viktigt att nämna rättigheterna de har att dra sig ur när som helst. Det här kallar de för informerat samtycke. De tar också upp konfidentialiteten som innebär att data som kan identifiera de personer som intervjuats inte kommer att avslöjas. Det är därför viktigt att personen ger sitt godkännande innan den informationen publiceras. Inför intervjuerna tilldelade vi ett pappersformulär som informerade om intervjupersonernas rättigheter som de sedan fick skriva under. Det framgick också i avtalet att deras namn kommer fingeras vilket gjorde att de inte kunde sättas i förbindelse med studien. Underskriften blev deras godkännande på att vi kunde utföra den här intervjun med dem och genom det här kunde vi använda all den insamlade datan i vår studie. I vårt avtal hade personerna även möjlighet till att dra sig ur intervjun när som helst. Intervjuerna utfördes på ett likvärdigt sätt för att säkra reliabiliteten.

3.5. Validitet och reliabilitet

Validiteten innebär enligt Eliasson (2013, s. 16) om huruvida undersökningen i själva verket mäter det som den har för avsikt att mäta. Det här handlar om hur stor sanningen är i

undersökningen. Det gäller att tydligt se sammanhanget mellan frågeställningen och de svar som erhållits. Med det här menade hon att det är till en stor fördel att ha en klar bild över vad forskningen har för syfte. Då vi genomförde intervjuerna med lättbegripliga och konkreta frågor och analyserade dem tog vi hänsyn till validiteten som gjorde det möjligt för oss att finna de svar som stämde överrens med våra forskningsfrågor. Vi valde att använda hermeneutiken utifrån vårt syfte och därför blev djupintervjuer lämpliga för att få en klarare bild över hur förskollärarna arbetade och hur de tänkte kring ämnet informationsteknologi.

I forskningssammanhang finns även reliabilitet med som en viktig del. Eliasson (2013, s. 14-15) påpekar även att god reliabilitet innebär att en undersökning är trovärdig. Genom resultatet kommer de enligt Eliasson att kunna se en trovärdighet i arbetet som visar på att de har förstått de intervjuade personerna rätt. Hon berättar att reliabilitet handlar om hur undersökningen utförs samt hur viktigt det är att gå igenom texten som bearbetas på ett korrekt sätt för att undersökningen skall kunna göras om igen. I vårt arbete ansåg vi att det var viktigt att våra intervjuer var likvärdiga. Därför var det av stor vikt att vi gick igenom hur intervjuerna skulle utföras då vi båda turades om att intervjua. Båda kommer vara med under intervjuerna, en av oss kommer att spela in och en av oss intervjuar. Innan vi börjar med att intervjua ska vi presentera oss själva och vårt arbete. För att vi ska kunna skapa en positiv stämning ska vi sitta i lugnt och avskilt rum där vi även serverar fika. Då intervjuerna utförs likadant bidrar det till att trovärdigheten i arbetet blir starkare. I och med att de inspelade intervjuerna kommer sparas blir det enkelt för oss att gå tillbaka och lyssna samt att höra vad som sagts i källmaterialet. Även det här kommer bidra till den höga reliabiliteten.

3.6. Genomförande

För att få en klar bild över vilka förskolor som arbetade med IT ringde vi först till en IT-pedagog som en av oss kände till sedan tidigare. Den här personen tipsade oss om förskolor inom en viss kommun som hon visste arbetade mycket med IT. När vi talade med henne fick vi ett nummer till förskolecheferna som vi sedan kontaktade. Vi fick ett godkännande som gjorde att vi kunde ringa till de förskolor som IT-pedagogerna tipsade om. För att vi skulle komma i kontakt med ytterligare några förskolor valde vi att ta kontakt med ett Resurscentrum, där pedagogerna blir utbildade inom bland annat IT. Där fick vi ett namn på en förskollärare vi kunde kontakta. Vi mailade till henne och fick därefter tips på två förskolor till. Vi gick även in på andra förskolors hemsidor där vi hittade en sista förskola och då valde vi en där det stod att de arbetade mycket med IT. När vi hade fått kontakt med allihop bokade vi in en tid för intervju, totalt utförde vi sex stycken intervjuer. (Intervjuguide, bilaga 2).

Vi gjorde intervjuerna med en i taget för att få ett djupare svar på vad de ansåg om IT i förskolan och för att de skulle känna sig trygga under intervjuens gång. Vi valde att ha enskilda intervjuer för att det kan vara svårt att få ihop en grupp förskollärare till fokus/gruppsamtal, då de kanske skulle behöva göra det här på sin övertid. Då vi använde oss av enskilda intervjuer kunde inga övriga kommentarer påverka någon annan. När vi kom till förskolan presenterade vi oss och berättade om vårt examensarbete, därefter läste förskolläraren igenom vårt godkännandeavtal och skrev på. (Godkännandeavtal, bilaga, 1). Vi behöll ett exemplar och förskollärarna fick även dem var sitt för att förtydliga påskriften ännu mer. Vi hade en gemytlig intervjustund och bjöd på fika. Därefter startade intervjuerna och de varade i cirka

10-30 minuter. När vi gjorde intervjuerna använde vi oss av en mobiltelefon för att kunna gå tillbaka och höra vad som sagts om och om igen. Vi transkriberade vartenda ord mycket noggrant dock valde vi att inte ta med gester och mimik då vi ansåg att det inte var relevant för vår studie. Det här gjorde vi för att sedan kunna transkribera det som sagts.

Samtalen spelades in med en mobiltelefon istället för att vi använde oss av en diktafon. Vi gjorde en testinspelning för att försäkra oss om att inspelningsfunktionen fungerade. Inspelningen bidrog till att det blev enklare för oss att komma ihåg vad som sagts. Vi har sparat allt det inspelade materialet samt transkriberingen och förvarar det på ett säkert ställe.

3.7. Bearbetning

Redan efter första intervjun började vi transkribera det som sagts till skriven text vilket verkligen var tidskrävande då det gällde att vara mycket noggrann. För att transkribera texterna riktigt noggrant började vi med att lyssna på korta klipp och skrev sedan ner dem på datorn. När allting var nerskrivet lyssnade vi igenom det en extra gång för att vi ville vara på den säkra sidan. Texterna skrevs ut och sattes ihop i långa listor för att vi skulle göra det lättare för oss att stryka över de svaren som framgick i intervjuerna och finna delarna för att sedan få svar på helheten. Sambanden mellan intervjuerna som vi fann tilldelade vi varsin färg och delade därefter in dem i olika kategorier. Kategorierna som vi redovisar i vårt resultat här nedan uppkom genom att vi hämtade inspiration från våra forskningsfrågor, litteraturgenomgången och vårt resultat. Anledningen till varför de här kategorierna bildades var för att få svar på forskningsfrågorna och för att stödja resultatet och få en tydligare förståelse för dess olika delar. Resultatet skrevs sedan ner i en sammanfattning vilket bidrog till att vi fick en helhetlig bild över hur det såg ut. För att få svar på vårt syfte kopplades svaren i resultatet till våra forskningsfrågor och litteratur som bildade vår diskussion. Efter diskussionen följde en slutsats som gav oss svar på hur förskollärarna upplever att de har påverkats av IT-utvecklingen i dagens samhälle. Därigenom fick vi svar på våra forskningsfrågor och syfte.

4. Resultat och analys

Syftet med den här studien var att vi ville försöka förstå och beskriva konsekvenserna av samhällets snabba IT utveckling när det gäller förskollärares undervisning inom området IT. Vi kommer tolka respondenternas svar för att förstå deras upplevelser och framföra det här i vårt resultat. Resultatet redovisas utifrån en klassifikation i åtta olika perspektiv som är en operationalisering av våra frågeställningar.

Perspektiven är följande:

Första mötet med IT

Fortbildning inom IT

Skäl till varför de arbetar med IT

Användningsområden av IT-verktyget

Förskollärares tankar om samhällets IT-utveckling i stort

Viktiga kunskaper barnen skall få med sig från förskolan inom IT

Blir det ett lärande eller ett görande

IT och framtiden i förskolan

4.1. Första mötet med IT

Alla sex förskollärare som ställde upp i studien berättade om att deras första möte med IT i förskolan var datorn. De hade skilda berättelser om vad den hade för användningsområde. Nina och Klara använde datorn som hjälpmedel vid dokumentation och bildhantering. Bella sa att det mest var pedagogerna på avdelningen som använde den medan Majken och Elsa arbetade med skrivprogram på datorn. Det vi upplevde skilde dem åt var att Elsa lät barnen spela spel på datorn och de visste inte riktigt vad de skulle använda den till. Ebba använde datorn till att titta på filmer och musikvideor tillsammans med barnen, det var det hon kom på då. Resultatet visade att alla använde datorn på något sätt i sin verksamhet.

4.2. Fortbildning inom IT

När det gällde fortbildningen berättade Elsa och Bella att mycket av de kunskaperna inom IT de hade var självlärt då de tyckte IT var roligt, men det här var de inte ensamma om då även Majken var mycket självlärd. Nina, Bella och Elsa hade gått samma utbildning inom Unikum som handlade om dokumentation. Nina berättade att de hade utvecklingsprocesser som de gick på varje vecka om Unikum. Ebba och Majken sade att de hade varit på ett resurscentrum där de hade fått hjälp med hur de kunde arbeta med IT-verktygen. De nämnde att de hade öppet hus där och de hade också gått på olika små kurser. Majken berättade även att det gick att ringa dit och få stöd. Den här möjligheten tog de inte vara på särskilt ofta på Ebbas avdelning. Klara hade arbetsträffar på förskolan där en person från resurscentrum kom dit för att hjälpa till med bland annat lärplattan.

Vi upplevde att alla förskollärarna i studien hade ett gemensamt utbildningssätt och det var att gå på olika små föreläsningss dagar och Workshops där de fick mer kunskap om IT och kunde utöka sin kompetens om hur de kunde arbeta med de här verktygen.

Elsa och Ebba nämnde att de hade gått på en utbildning som hette PIM. På PIM var det grundkurser i hur Word, Power Point och Photo Story fungerade. Ebba gick också på Lynx där hon lärde sig mera om Cleverboarden och hur den kunde användas.

Olika tankar från förskollärarna:

Bella: Vi har ju väldiga skillnader på asså hur mycket personalen kan.

I citatet nämndes att det skilde sig mycket åt när det gällde personalens kunskaper inom ämnet IT på hennes avdelning.

Elsa: Inte speciellt ofta det är ju rektorerna som asså nu har dem ju bestämt sig för att nu ska vi ju satsa på Ipads och så undersöker dem behovet och lite så, och vad är det vi behöver

kunna, och så samlar dem ihop grupper det är mycket det här att vi lär av varandra.

Här belyses att förskollärarna inte får fortbildning särskilt ofta då det handlar om rektorernas vilja att satsa på IT i förskolan. Rektorerna bestämmer sig för att satsa på I pads och undersöker behovet av utbildning hos personalen. Men mest är det att de får lära sig av varandras kompetenser.

Här kan vi tolka att alla har gått på någon form av utbildning där de har fått lära sig olika saker inom ämnet IT.

4.3. Skäl till varför de arbetar med IT

Klara och Majken arbetade på samma förskola och de formulerade ungefär samma svar och hade liknande inställning när det gällde varför de skulle arbeta med IT. De berättade att det är viktigt att förskollärarna möter barnen där dem befinner sig och att barnen oftast är mer kunniga än vad pedagogerna är. Klara berättade även hur viktigt det var att följa läroplanens mål samt att ett av målen är att testa olika medier. Det var en av motiveringarna.

De andra förskollärarnas tankar:

Bella: Ja möjligheterna att både barn och vi kan liksom få svar på saker direkt. Så kan ju barn få vänta också men inte liksom och du känner och du känner dig också som personal känner du mycket mer asså du mår mycket bättre av det också.

Ett skäl som beskrivs i det här citatet är möjligheterna till att både barn och pedagoger kan få svar på frågorna direkt. Något annat som är viktigt var att barnen behöver få vänta på att få sitt svar ibland men som pedagog mår du mycket bättre om du kan ge svaret direkt.

Nina: Nej men asså det är så lite dagens samhälle ser ut nu asså och sen är ju Ipaden ett väldigt smidigt verktyg den är lätt å ta med sig den är lättillgänglig och man kan alltid ha den framme gentemot en dator du kan både filma och du kan ta bilder.

I det här citatet belyses det att dagens samhälle handlar om IT. Ipaden beskrivs som ett smidigt verktyg i jämförelse med en dator i och med att den går att använda till att både filma och ta kort med.

Elsa: Ja men den asså det är ju dels så kommer vi inte undan, men sen så är det ett fantastiskt hjälpmedel, men det är inte helt oreflekterat för att man måste ju tänka sig för hur man så att det verkligen blir ett hjälpmedel. Kan man inte verktygen så tar det kanske längre tid och då kanske det inte blir för alla är det inte ett hjälpmedel kan jag säga det kan vara ett hinder också.

Citatet ovan förmedlar att de inte kommer undan men att det är ett fantastiskt hjälpmedel. Det är viktigt att tänka sig för hur verktygen används för att det verkligen ska bli ett hjälpmedel. Kan pedagoger inte verktygen kan det bli ett hinder för dem.

4.4. Användningsområden av IT-verktygen

Nina berättade om vilka verktyg de använde på hennes förskola, det var både Ipad och datorer men Ipaden kom först i centrum. Hon påtalade vikten av att ta till sig verktyget för att kunna hänga med i utvecklingen. De använde inte Ipaden till att spela spel på utan endast i dokumentationssyfte då de tar kort och filmar med den. På deras förskola arbetade de mycket med Unikum och det låg oftast i dokument på datorn. Om de skulle använda Ipaden till barnen då skedde det endast vid projektarbeten eller teman. Hon berättade också att de hade bytt ut en gammal dator till både Pc och Mac datorer för att kunna synka paddan med datorn.

Nina: Det är ett smidigt sätt för alla att dokumentera i på ett och samma ställe, att man inte har lösa block och papper till höger och vänster.

Här förklaras hur smidigt det är att dokumentera med hjälp av Ipaden. Då de slipper använda papper och penna.

Bella sade att de arbetade både med Iphonen, paddan och projektorn. Ipaden använde dem mest tillsammans med barnen, de har en padda som tål både regn och att tappas i marken i och med att den är ute mycket. Det de använde den till var att filma, ta kort, dokumentera och söka upp information på nätet. På paddan var det barnen som brukade dokumentera i ett program som hette Pic coolage och personalen arbetade med Unikum i den. Paddan användes där med mycket till dokumentation men barnen spelade även spel på den. De hade bara valt att använda sig av lärande spel, det var appar som de delat in i matteappar, språkappar, naturvetenskapsappar och teknikappar. Det de hade Iphonen till var mest till att ta kort, där fanns även appar som de använde i den. Om de inte hade med sig paddan ut i skogen då kunde de söka på den istället. På Iphonen kunde de även spela in ljud. Bella berättade att det ibland kunde bli mycket smått för barnen i iphonen när de skulle spela spel eller söka på den själva. Anledningen till att de valde att ha en Iphone var bland annat för att det skulle bli lättare för barnen att ta kort då Ipaden är mycket klumpig och stor. Projektorn utnyttjades då de tittade på film.

På Elsas förskola använder de sig av Ipaden, Iphone och datorer. Men nu använde de mest Ipaden och Iphonen. De sade att paddan hade de mest till dokumentation där de reflekterade och analyserade både i personalgruppen och tillsammans med barnen. Hon berättade att de även hade dokumentationsverktyget Unikum i Ipaden. Elsa menade att det är mycket smidigt att ta kort direkt med Ipaden. De sista hon nämnde var att de använde den till att söka information tillsammans med barnen och att de inte hade några spelappar som barnen kunde spela på. Med Iphonen som de hade köpt in var tanken att de skulle kunna ta med den när de gick ut på utflykt eller till skogen. Anledningen till att de valde en Iphone var för att de skulle kunna koppla ihop den med Ipaden. Hon talade också om etiska frågor som framkommer vid dokumentationsarbete, hur viktigt det är att de som dokumenterar tänker på hur barnen framställs i dem och om vikten av att respektera ifall barnen inte vill vara med på kort eller bli filmade.

Elsa: Och sen vår första Ipad fick vi för ett år sedan ungefär ett och ett halvt år sedan ja. Och då blev det också lite sådär att den bara ramlade över oss, mycket sådana saker bara ramlar

över personal eller förskolan utan att man egentligen har önskat det. Så det är inte så att vi har frågat skulle vi kunna få en Ipad.

Här benämns att Ipaden kom för ett år sedan och förskolläraren uttryckte att saker bara ramlar in över dem. Ibland har de inte ens önskat att få in vissa material till förskolan. De frågade aldrig ifall de kunde få en Ipad.

Elsa: Det skall bli spännande och se när vi har lärt oss den då för det faller ju lite på oss själva också då igen att vi skall lära oss den här telefonen.

Citatet förmedlar att det skall bli spännande och se hur mycket den kommer användas när de har lärt sig telefonen. Men det gäller att vara uppmärksam själv som pedagog då de skall försöka ta vara på den själva också.

Klara svarade att de hade två lärplattor, en dator, en projektor och en dokumentationskamera som de använde sig av på småbarnsavdelningen. Hon nämnde att de inte får säga Ipad utan istället lärplatta och anledningen till det här var att det finns olika märken som till exempel samsung och apple.

Lärplattorna använde de som dokumentations verktyg, ta kort med och spela in samt att barnen fick vara med i den här processen. Klara berättade att de använde något som hette Pic-collage då de dokumenterar. Barnen brukade få vara med och välja hur deras dokumentation skulle se ut och pedagogerna skrev samtidigt i den. Hon berättade att det positiva med det här var att barnen blir delaktiga i arbetet med dokumentationen, det gjorde att de kunde gå tillbaka och reflektera med barnen efteråt för att se hur de skulle kunna utveckla aktiviteten till nästa gång. Hon sade att de använde dokumentationskameran till att visa sagoböckerna på storbild för att alla skulle kunna titta på bilderna samtidigt. De hade projektorn bland annat till att kolla på Youtube på den stora skärmen som de kunde dansa till, de sökte också efter ”bollibompa”-program.

Klara: Om projektorn: Det var väldigt fascinerade och över att de höll på att bygga ett hus här ute och kan vi titta på storbild istället för att tio femton stycken skall stå och sitta och titta på den här.

I det här citatet talades det om hur projektorn användes i barngruppen, då tio till femton barn kan titta på en film samtidigt.

Majken berättade att på hennes förskola använde de lärplattan, datorer samt en dokumentkamera men även ett äggmikroskop. Deras viktigaste redskap var datorn. Till den kopplade de bland annat dokumentkameran och äggmikroskopet. Med dokumentkameran kunde barnen undersöka saker mycket nära. Äggmikroskopet kopplades ihop med datorn för att till exempel se ett djur på en uppförstorad bild på datorn istället. Hon berättade att de använde Ipaden mest och då använde de den som en kamera och för dokumentation då de ansåg att det var ett mycket smidigt verktyg. Ipaden hade de även till språksyfte då barnen fick spela in sina egna röster och göra teatrar där de talade in monologer.

Majken: Vi vuxna håller på att lära oss att bli bättre på att få barnen till att göra sina dokumentationer.

Här berättas om att förskollärarna försöker lära sig hur de kan låta barnen göra sina egna dokumentationer.

Majken: Förra året hade vi ett tema om havet och då hade vi ett bord med massa ehh material från som hade med havet att göra som barnen tagit hit och då hade vi barndatorn och dokumentkameran stående framme i ett rum alltid så barnen kunde själva gå och lägga saker under och undersöka och hallå nu skriver jag ut här man då och så skickar dem och så skriver dem ut en bild så kommer den ut på skrivaren.

Citatet beskriver hur de låter barnen använda dokumentationskameran och barndatorn på egen hand. Barnen kan själva undersöka föremålen och skriva ut uppförstorade bilder på dem. Det finns ett rum på förskolan där allting står framme alltid.

Ebba talar om för oss att de använde Ipad, dator och Cleverboard. Hon sade att det mest var pedagogerna som arbetade med datorn. Medan Ipaden användes både av pedagogerna och barnen. Den här terminen berättade hon att de har börjat med att bara ta bilder med Ipaden och det positiva var då att alla bilderna finns på en och samma plats. De har två Ipads på förskolan som de kan koppla en bildström emellan vilket gjorde att dem kunde skicka bilder dem emellan. Någoting som de också hade arbetat med var Ibooks där dem hade gjort sagor med bilder och spelade in ljud. Hon talade även om ifall det skulle finnas barn som behövde extra utmaningar i sin utveckling, kan det även finnas program som kan stödja dem i tillexempel språkutvecklingen med mera. Men det hade inte skett ännu i arbetet med Ipaden då hon uttryckte att de inte hade kommit längre ännu. Ebba berättade om att de håller på med trolltema på deras avdelning, och tanken var att de skulle göra någoting som är kopplat till Cleverboarden. Men Cleverboarden får de bara gå in och använda en gång i veckan då den andra avdelningen är ute i skogen. Hon berättade också att de bland annat hade använt Cleverboarden till att spela egentillverkade memoryspel.

Ebba: Sen har vi asså har vi det som lek lite också, bara för att det är kul att få bekanta sig med den.

Här har pedagogerna Ipaden bland annat till lek och anledningen till det är för att det är kul för barnen att bekanta sig med den.

Sammanfattningsvis fick vi en förståelse för att Ipaden användes i störst utsträckning bland de förskollärare vi har intervjuat. Klara och Majken var de som benämnde Ipaden som en lärplatta istället. När det gäller dokumentation och Unikum visade resultatet att Nina, Bella och Elsa använde sig av det här dokumentationsverktyget. I dokumentationssammanhang utnyttjades dokumentationsappen Pic collage av Bella och Klara.

Vi kunde också tolka att Nina, Bella, Elsa och Majken påtalade att Ipaden var ett smidigt verktyg där alla bilderna och annat material var samlat på ett och samma ställe. Det som Nina, Bella och Elsa berättade om och hade gemensamt var att alla tre hade valt att köpa in Iphone för att kunna synka den med datorn och Ipaden.

4.5. Förskollärares tankar om samhällets IT-utveckling i stort

Nina berättade att hon var mycket positiv till utvecklingen och att verksamheten hänger med i det. Hon kommenterade även att det är positivt att IT kommer ner i de yngre åldrarna för att de ska kunna få en möjlighet till att ta del av det här.

Nina: Men det negativa med det är att man kan använda Ipaden på fel sätt och att det blir att de spelar jättemycket spel hemma.

I det här citatet nämns en negativ konsekvens och det är att Ipaden kan användas på fel sätt. Det påtalas också om att barnen spelar mycket spel hemma.

Elsa sade att det har utvecklats mycket fort men också att det kommer fortsätta att utvecklas i den takten som det gör idag. Hon trodde att det kunde komma en tidpunkt då folk tänker oj nu gick det lite för fort. Det hon menade var att vi måste bromsa upp, tänka efter och fråga oss själva vad vi har de här verktygen till. Elsa berättade att de har börjat tänka på hur de använder verktygen, vad det är dem håller på med och vad de vill visa för andra. Elsa tänkte på hur dem kan använda IT för att kunna utforma verksamheten och det här hade de börjat tänka på mer nu när IT har blivit större i förskolan. I framtiden trodde hon att datorerna kommer försvinna och att det kommer bli mer Ipad och Iphone som är enkla att använda samt lätta att ta med sig. Elsa sade att en Ipad eller Iphone enligt henne inte ersatte en dator men hon menade att det kanske berodde på vilken ålder man har och vad man är uppvuxen med.

Elsa: Men sen måste vi tänka till innan vi lägger ut exempelvis foton och sånt om man nu använder sociala medier eller överhuvudtaget det här när man sparar på en webbplats som man gör då och hur vad är det vi skriver för någonting det är inte bara det här barnet kanske som kan se det, man kan se det man vet ju aldrig hur säkert är det i framtiden.

Här belyses att det är viktigt att tänka sig för innan foton läggs ut på barnen då sociala medier använd eller om bilder eller dokument sparas på en webbplats. Alltså att det är viktigt att tänka på vad som skrivs då säkerheten är viktig för barnen.

På Klaras förskola berättade hon att dem är med i tiden när gäller IT-utvecklingen och hon anser att de arbetade lagom mycket med det här. Hon uttryckte att det blev enklare för dem då dem kunde göra dokumentationerna mycket snabbt och lätt i lärplattan.

Klara: Vi kände åh det är så bra med böckerna finns men jag tycker man kan sitta och läsa en riktig bok, asså det riktiga får inte försvinna fast att man kan göra allting på den här.

I det här citatet nämns att digitala läroböcker är bra men det andra konkreta materialet får inte försvinna bara för att det går att göra allting i ett och samma verktyg.

Bella sade att hon inte tyckte utvecklingen gick för fort men hon ansåg att det tar över för mycket. Hon tyckte däremot att det gick för fort när människorna endast sitter med mobilerna

och ständigt uppdaterar om sin egen vardag och surfar. Det fanns inget samtal människorna emellan. Men hon påtalade även att det kunde bero på hennes ålder.

Majkens tankar om utvecklingen av IT var att det har blivit lite för mycket användande av det i samhället. Hon tog upp att folk idag är beroende av mobiltelefonerna, föräldrarna går med barnvagnen och mobilen i handen hela tiden och dem som sitter på bussen har också dem i handen hela tiden och det sker inte något samtal dem emellan.

Ebba ansåg att utvecklingen har gått lite för fort då hon kände att hon började bli gammal och inte hängde med i utvecklingen riktigt. Men det Ebba påstod var att det fanns många bra möjligheter med utvecklingen som skett men samtidigt finns det en baksida också men i det stora hela var utvecklingen bra avslutade hon meningen med.

Det vi kunde förstå i vårt resultat var att både Bella och Majken ansåg att utvecklingen hade gått för fort och människorna idag ständigt sitter med mobiltelefonerna. Samtalen mellan folket har försvunnit lite.

4.6. Viktiga kunskaper barnen skall få med sig från förskolan inom IT

Ebba berättade att i förskolan är det viktigt att barnen får lära känna de olika IT-verktygen och att de skall våga testa sig fram för det kommer de ha nytta av senare i livet. Klara däremot sade att barnen skulle få lära sig möjligheterna som fanns i verktygen i och med att en del av barnen kanske inte har möjligheten till att göra det hemma. Någoting som Nina tänkte på angående Ipaden var hur vida de skulle lära sig dess funktion eller inte. Hon ansåg att det kanske inte var viktigt för att många av barnen sitter mycket med dem hemma. Något hon lade stor vikt vid var att Ipaden skulle ses mera som ett arbetsverktyg och inte användas till spel för barnen. Elsa däremot såg inte tekniken som ett hinder för barnen. Hon sade att av barnen i dagens Sverige kommer det inte finnas många som inte vet hur Smartphone fungerar. Någoting som hon ansåg var viktigt var hur både vi pedagoger och barnen använde den.

Elsa: Sen tror jag också att det här med asså hur vi, hur vi visar upp barnen kan kan ha stor betydelse för vilken självbild dem får.

Hur pedagogerna visar upp barnen i dokumentationssammanhang har en betydelse för vilken självbild de får beskrivs här.

Bella: Asså de ska lära sig söka kunskap.

Det här citatet benämner att de ska lära sig söka kunskap på IT-verktygen.

4.7. Blir det ett lärande eller ett görande

På frågan om hur de brukade förklara Ipadens funktion eller annan IT för barnen, då svarade Ebba att de inte förklarar det särskilt mycket då dem anser att det är ganska svårt själva. Ebba berättade om de positiva och negativa konsekvenserna när det gäller Ipaden. Det positiva ansåg hon var att barnen tyckte det var mycket roligt att arbeta med den och då intresset och motivationen finns där ansåg Ebba att barnen lär sig mer.

Ebba: Sen kan jag ju se negativa att man sitter liksom med med Ipaden det är bara jag och Ipaden och man glömmer sina kompisar kanske.

Det här citatet benämner en negativ konsekvens och det är att barnen sitter med Ipaden för länge och det kan då hända att barnen glömmer bort sina kompisar.

Majken sade att de brukade introducera den nya tekniken för barnen och att de säger lärplatta istället för surfplatta. Då de introducerar tekniken talar de om hur det används och vad det är för någonting. När de använder tekniken berättar de om de regler som gäller vid användningen av IT-verktygen. Förklaringen på hur lärplattan kan användas skedde endast vid filmning och fotografering. Hon sade också att de inte förklarar verktyget mycket då barnen har det hemma och kan det mycket redan. Majkens beskrivning av ett lärande handlade om ett bokstavsprogram där barnen kan sätta ihop ord och lärplattan läser sedan upp det ordet som barnet har stavat till. Barnen fick då höra på ljudningen av ordet, det är många barn som sitter länge vid det här programmet. Hon kunde se att det fanns barn som redan var på väg att knäcka läskoden. Hon påtalade vikten av att de skall erbjuda barnen andra program som tilltalar barnen och som de inte har hemma. Det kan vara appar som handlar om bokstäver, matematik och No. Det som är en negativ konsekvens är att barnen kan vara fixerade och nästan beroende av att sitta med plattan.

Majken: Det vill jag att dem skall ha med sig att det inte bara är en spelkonsol, spelmaskin utan det är här är ett arbetsredskap.

Här påtalas vikten av att barnen inte ska se det som en spelkonsol utan det är ett arbetsredskap.

Majken: Positiva positivt är ju som jag säger det här att att asså det med att läsa det här med läsning att det är roligare att sitta och jobba med matematik eller bok-stäver bokstavsarbete via en platta en att sitta och jobba med det på ett annat sätt asså, ett papper och penna.

En positiv konsekvens som beskrivs i det här citatet är att det är roligare att arbeta med en lärplatta med tillexempel läsning och bokstavsarbete samt matematik istället för papper och penna.

Majken: Negativt klart kan man säga är ju det att man ser fler och fler föräldrar som är så upptagna med sin mobiltelefon, kanske när man lämnar sitt barn att man pratar i mobiltelefonen hela tiden och det kanske inte blir en så bra start för ens barn.

Citatet beskriver en negativ konsekvens och det är att fler och fler föräldrar är upptagna med sina mobiltelefoner idag. Det innebär att när de lämnar sitt barn pratar de i telefonen istället för att säga hejdå. Det här bidrar till att barnet kanske inte får den start det behöver.

Bella berättade att de använde IT-verktygen då de hade lugnare stunder och ibland via leken. Barnen använde både Paddan och Iphonen när de sökte efter musik och när de letade efter

något specifikt de ville få svar på. Hon sade att de inte förklarade hur verktygen fungerade för barnen men hon visade ändå hur de kunde söka upp fakta. Därefter fick barnen testa själva. När de sitter vid Ipaden lär de sig av varandra och de kan hjälpas åt och ta reda på saker tillsammans. Det hon såg som en negativ konsekvens var ifall barnen hamnar vid skärmen och det inte blir något samarbete dem mellan. Barnen använde en app som heter Amazing Alex och pedagogerna kombinerade den appen med mer konkreta material som fanns med i den appen för att de skulle kunna bygga samma banor själva.

På Klaras småbarnsavdelning plockade de fram lärplattan när det passade in i verksamheten. Hon berättade att när barnen gjorde egna dokumentationer var det en kille som hittade papperskorgen på lärplattan och då slängde han alla bilderna som de hade lagt upp för han tyckte det här var det roligaste. Tillslut fick han en bild som han var nöjd med. Hon menade på det att det var viktigt att han fick göra det han tyckte var roligt. Som pedagog ansåg hon att det är viktigt att våga låta dem testa själva, det händer ingenting på lärplattan. Då de förklarar hur de skall göra på lärplattan berättade Klara att de brukar förklara symbolerna med ord och hon visar även hur de skall göra, därefter får barnen göra själva. Lärandet sker på ett lekfullt sätt i verksamheten. Klara sade att de kunde se ett lärande då barnen hör ett ljud från lärplattan och vet vad det betyder. Pedagogerna kan se att barnen förstått vad de har gjort när de får göra det själva nästa gång och de vet hur dem skall göra. Klara berättade att barnen lär sig mycket snabbt vad de har lärplattan till.

Elsa berättade att de förklarar IT-verktygen då de sitter tillsammans med barnen, hon nämnde även att barnen inte får sitta själva med Ipaden utan det är alltid en pedagog med. Hon tog också upp att det är ett bra hjälpmedel då hon vill se lärandet hos barnen. Elsa filmade en gång några barn och efter ett par månader kunde hon filma igen och se om det skett någon utveckling hos barnen. Elsa påpekade att en positiv konsekvens är att de kan följa utvecklingen men även att det går mycket snabbt att ta reda på saker tillsammans.

Elsa: Hitta nya saker för det tror jag barn idag de är vana vid att det skall hända något nytt hela tiden och det tror jag ehh är den negativa sidan att man hinner inte stanna upp och reflektera det skall hända något nytt hela tiden, och det är lite stressande man behöver fördjupa sig i någonting.

Det här citatet säger att barnen idag förväntar sig att det ska hända något nytt hela tiden och det negativa med det är att de aldrig hinner stanna upp och reflektera över vad de gör.

Vi upplevde att Nina var positiv till Ipaden som redskap då de kunde filma en aktivitet de hade gjort för att sedan kunna gå tillbaka och titta på det tillsammans med barnen och föra en reflektionsdiskussion där barnen fick berätta vad de hade gjort.

Det som Klara, Majken och Ebba uttryckte speciellt var att barnen tyckte det var roligt med den nya tekniken dels att det var roligt för barnen att testa sig fram. Både Majken, Bella, Klara och Ebba beskrev hur de förklarade IT-verktygen på liknande sett, dem visade först hur barnen skulle göra och sedan fick barnen testa själva.

4.8. IT och framtiden i förskolan

Nina, Bella, Majken och Ebba beskrev att samhället utvecklas mycket snabbt och att verktygen är här för att stanna. De uttryckte också att det kommer komma mycket mer teknisk utrusning i framtiden. Nina berättade att när vi lärt oss en version kommer det en annan men att hon ansåg att det var roligt. Men Majken sade att det beror på vilken ekonomi de har på förskolorna och det avgör hur mycket förskolorna kan köpa in.

Det som Bella beskrev ytterligare var att när det kommer in mycket IT-verktyg till förskolan gäller det som pedagog att vara uppmärksam, att det verkligen blir ett gemensamt lärande. Hon menade att det är viktigt att pedagogerna är uppmärksamma på det här för att inte barnen redan i fyra-fem års ålder skall sitta vid varsin mobil och bara göra fylleriövningar. Hon berättade att det då inte blir något lärande i sammanhanget. Klara däremot sade att det beror på hur pedagogerna är och vad de har för intresse när det gäller IT eller hur de skall arbeta med det samt att det finns en massa möjligheter med de här verktygen.

Olika citat från förskollärarna:

Nina: Jag kan tänka mig att den äldre generationen har det svårare att ta till sig än vad vi har. Ja men jag tror att de prioriterar andra saker de kanske inte lägger lika stor vikt på att de kanske är så viktigt utan många anser att man kanske det är bättre att vara med barnen och göra andra saker. Men ska man hänga med så får man nog ta till sig verktyget.

Här påtalas att den äldre generationen har det betydligt svårare att ta till sig IT-verktygen än vad den yngre generationen har. Den äldre generationen kanske prioriterar andra saker och de anser kanske inte att IT-verktygen är lika viktiga och därmed gör de andra saker med barnen istället. För att hänga med i utvecklingen gäller det att ta till sig verktyget.

Klara: Det jag tror att det handlar om hur man som är som pedagog och vilket mål man har med det och vilken ålder man jobbar med också, det tror jag i alla fall ehh, men det är ju klart här för och stanna det är ju så samhället ser utvecklingen.

Det här citatet handlar om hur du är som pedagog, vilken ålder du arbetar med och vad du har för mål med IT-verktyget. IT är här för att stanna och det är såhär samhällets utveckling ser ut.

Majken: Ehh för det ger oss ehh bra verktyg, i vår verksamhet att använda, de verktyg som sparar lite tid.

Citatet förmedlar att det är ett bra verktyg i deras verksamhet och det är ett verktyg som sparar mycket tid.

Bella: Det är ett superverktyg, rent ut sagt var det med att dokumentera, att man kan dokumentera barnen och barnen kan dokumentera varandra och de kan filma och liknande.

Det som beskrivs här är att det anses vara ett superverktyg till dokumentation samt att barnen kan vara med och dokumentera och filma.

Ebba: Så man får bara tänka att det blir bra ändå att man använder det till rätt saker, tror jag är viktigt ha en tanke bakom.

Här påtalas vikten av att använda det till rätt saker och att ha en tanke bakom.

Det som vi upplevde att förskollärarna hade gemensamt var att alla ansåg att det var ett mycket bra verktyg som är smidigt att använda sig av. I följande kapitel redovisas en analys av det resultat vi kommit fram till.

4.9. Sammanfattning

Här nedan sammanfattar vi våra tolkningar av resultatet vi fått fram genom hermeneutiken och kommer att presentera skillnader och likheter i det resultat vi fått fram av förskollärarnas svar. Vi började med att skaffa oss en översiktlig bild över vårt resultat för att sedan gå in och titta på de olika delarna, på det här sättet fick vi syn på de viktigaste detaljerna. Efter det här gick vi tillbaka till helheten igen och det här pågick under arbetets gång tills vi fick en förståelse. Samt att en ännu djupare förståelse kommer kunna läsas i diskussionen.

4.10. Sammanfattning av resultatet

I vår studie ville vi lyfta fram pedagogers olika arbetsätt med IT i förskolan och finna vad deras skilda arbetsätt berodde på. De flesta förskollärarna var positiva till att förskolan följer utvecklingen med användandet av IT-verktygen och att verksamheten utformas mer. Men att det kanske gick lite väl fort och pedagogerna inte hann med och reflektera över verktygen och hur dem skall användas. Resultatet visade att några av pedagogerna trodde att IT-verktygen är här för att stanna. Det första IT-verktyget som förskollärarna hade mött i förskolan var datorn. Det som kom fram var också att det är viktigt att tänka på hur bland annat lärplattan används i barngruppen för att det inte skall användas på fel sätt. När vi menar på fel sätt kan det vara att barnen spelar mycket på den hemma och att det därför inte skall ske för mycket i förskolan. Något som också påtalades var att de konkreta materialen inte får ersättas av en lärplatta.

Två av de personerna som vi intervjuade svarade att det har blivit mycket med mobilerna i dagens samhälle, vilket kunde vara en negativ konsekvens enligt dem då det inte blir en kommunikation människor emellan. En annan negativ konsekvens i förskolans verksamhet kan vara att barnen låser sig fast vid skärmen och det blir inget samarbete barnen emellan då de kan glömma bort sina kompisar. I resultatet påpekades det om hur viktigt det är att pedagogerna är uppmärksamma när barnen spelar för att de inte skall bli beroende. Något som vi kom fram till i analysen var att alla var eniga om att använda lärplattan i dokumentationssyfte på något sätt. Vissa hade den endast vid dokumentation och de övriga spelade spel på den också. Det som också kom fram var att lärplattan är ett bra verktyg för pedagogerna men att det också kan vara ett hinder ifall pedagogerna inte har de kunskaperna som krävs. Men i det här fallet var de flesta pedagogerna intresserade av IT i förskolans verksamhet och därför var de mycket intresserade av att lära sig själva. I och med deras positiva inställning bidrog det till att de flesta ansåg att det var ett superverktyg och hjälpmedel. En vidare diskussion om vårt resultat fortsätter i diskussionen.

5. Metoddiskussion

I vår studie valde vi att använda oss av hermeneutisk ansats då vi skulle analysera vårt insamlade material. Inom hermeneutiken finns förförståelsen med som en viktig del. Det här såg vi som positivt då vår egen förförståelse användes genom hela analysarbetet. Eftersom vi använde vår förförståelse på ett professionellt sätt har det inte påverkat resultatets reabilitet. Vi valde en kvalitativ metod vilket var positivt då vi ville kunna använda oss av lätta frågor som skulle bidra med djupa svar i och med att vi kunde ställa följdfrågor. Vi fick in flera tankar och intressanta svar som vi kunde diskutera i analysen. Det här kände vi var mycket positivt för vårt arbete. Vi valde att dela upp intervjuerna och intervjuade därmed tre förskollärare var. Då vi använde kvalitativa intervjuer som hade hög grad av standardisering och låg grad av strukturering uppstod det som konsekvens att vi ställde frågorna på olika sätt jämfört med vad vi hade bestämt från början men det här bidrog inte till att resultatet påverkades. Vi intervjuade sex stycken förskollärare som arbetade på fem olika förskolor. För vår del kände vi att det här räckte för att vi skulle hinna med det på den tid vi hade till förfogande. Vi valde att intervju en i taget för att vi ville se olika skillnader i deras arbetssätt med IT i förskolan. De förskollärare vi valde ut arbetade mycket med IT i förskolan vilket vi såg som positivt då vi fick uttömmande svar. Det som också var positivt med att intervju en i taget var att förskollärarna inte kunde påverkas av varandras svar utan helt och hållet talade för sig själva.

Vi hade två intervjuer på samma förskola och fördelen med det här var att vi fick se hur de arbetade på båda avdelningarna med IT, alltså vad skillnaden var mellan en storbarnsavdelning och en småbarnsavdelning. Nackdelen kunde varit att de svarade likadant och då hade vi inte fått fram skillnaderna i deras arbetssätt. Det här upplevde vi aldrig då vi fick olika svar från båda. När vi hade intervjuerna skilde de sig åt tidsmässigt och det här medförde ingen nackdel då det är avgörande hur personerna uttrycker sig.

Vi hade en mobiltelefon med oss som vi spelade in på när vi intervjuade. Den var lätt och smidig att ta med sig, vi hade tillgång till den hela tiden och det blev mycket bra ljudkvalitet på den. Men nackdelen var att någon kunde ringa eller sms:a under samtalets gång men det här skedde inte någon gång. Vi är mycket nöjda med den metod vi använt och hur vi har gått till väga genom hela vårt insamlande av empirin.

Generaliserbarhet handlar om att en studie skall kunna göras om igen och ge samma resultat. Av det urvalet av populationen som gjorts bör resultatet vara det samma för hela populationen. Vi anser i vår studie att vi inte kan generalisera och det är inte något som vi har varit ute efter. I vår studie ville vi gå mer in på djupet hos varje individ och förstå hur de arbetar med IT. Om studien görs om kommer troligtvis inte resultatet att bli exakt likadant. Reliabilitet betonar studiens tillförlitlighet och även noggrannheten i en mätning. Med reliabilitet menas att ett resultat ska vara det samma ifall studien görs om igen. I och med att vi har gjort enskilda intervjuer bidrar det till att ifall någon annan gör om vår studie kanske de inte får samma svar på grund av att förskollärarna kanske arbetar på olika platser och i olika stor utsträckning med IT. Om vi hade haft med en större grupp från populationen som medverkade och mer tid hade detta möjligen kunnat bidra till att vi fått ett bredare svar och

studien hade kunnat göras om igen och ge ett liknande resultat. Validitet innebär om hur vida studien som utförts mäter det som forskaren har för avsikt att mäta. Alltså att resultatet stämmer överrens med syftet och frågeställningarna. Det räcker inte enbart att utföra datainsamlingen och bearbetningen på ett korrekt sätt. Vår studie har en god validitet eftersom att vi har varit mycket noggranna när vi har skrivit fram vår slutsats som ger svar på syftet och våra frågeställningar.

6. Diskussion

IT har blivit en stor del av förskolan idag, men vad samhällets IT-utveckling innebär för undervisningen i förskolan är oklart. Går utvecklingen för fort eller borde det utvecklas mer än vad det gör idag. Här kommer vi att diskutera resultatet kring våra tre forskningsfrågor: 1. Vilka olika arbetssätt i undervisningen med IT kan urskiljas och hur kan dessa arbetssätt kopplas till pedagogernas IT-kunskap? 2. Vilka positiva och negativa konsekvenser upplever förskollärare att IT- användningen i förskolans undervisning ger? 3. Hur medvetet använder förskollärare sig av IT i förskolan? Resultatet som redovisas är begränsat då vi bara valt att intervjua sex stycken respondenter till vår studie. Dock anser vi att dessa djupintervjuer har möjliggjort en större förståelse än vad vi hade kunnat få genom en enkät.

6.1. Forskningsfråga 1.

Vilka olika arbetssätt i undervisningen med IT kan urskiljas och hur kan dessa arbetssätt kopplas till pedagogernas IT-kunskap?

I intervjuerna framkom att tre av förskollärarna hade stort intresse av IT och var därför mycket självlärda. Dock hade alla respondenterna i studien gemensamt att de gått på någon form av utbildning som till exempel föreläsningdagar, Workshops och även kurser som PIM och Unikum där de ökat på sin egen kompetens inom IT. Men en av dem svarade att det inte hände särskilt ofta att de går på utbildningar då rektorernas vilja styr vid förmedlingen av vilka kurser som finns samt förskollärarnas eget intresse. Går de inte på kurserna tar de oftast vara på varandras kompetenser istället. På en av förskolorna vi var på nämndes det att det skilde sig åt hur mycket personalen på förskolan kunde om IT. Tillgängligheten till utbildningar och hur långt förskolorna har kommit i att utbilda förskolepersonalen kan vi koppla till Skolverkets (2013, s. 22, 23, 28) studie där resultatet visar att endast fyra av tio förskolor som var kommunala hade en IT-plan. Resultatet visar också att tillgången till IT-verktyg hade ökat mycket. Anledningen till att det skiljer sig åt på de olika förskolorna tror vi kan bero på att en del av förskolorna satsar mycket mer och ligger i framkant med IT. Men det kan också bero på rektorernas olika intresse kring IT-utvecklingen och införandet av det i förskolan. Hylén och Grönlund (2011, s. 28-29) har i en forskningsöversikt kommit fram till att det är viktigt att ge lärarna kompetensutveckling för att de ska veta hur de ska lära ut till de elever som har en varsin dator. Här kan vi tolka att det är viktigt att pedagogerna tar vara på utbildningarna för att barnen skall få den kunskap som behövs och det här gäller även i förskolans verksamhet och det är därför också viktigt att ha en IT-plan.

Något som vi upptäckte i vårt resultat var att respondenterna inte uppgav sig känna till några IT-planer. Det här kan kopplas till deras sätt att ta tillvara på de olika IT-verktygen, hur de

använder dem i barngruppen och skäl till varför de används. På en av förskolorna framkom det att de hade tänkt till och köpt in en lärplatta som tålde både regn och att tappas i marken då de vistas mycket utomhus och ville kunna använda sig av den där. De filmar, tar kort, dokumenterar och söker information på den samt att barnen får vara med och göra det. Då barnen får spela spel sker det endast med lärande spel som kombineras med konkreta material där de exempelvis kan bygga egna banor som är hämtade ur spelen. Iphonen har de som komplement för lärplattan. Det här kan jämföras med det som Agglasses med flera (2012, s. 12-13) tar upp i deras undersökning där de berättade att lärplattan är ett mycket bra verktyg som är litet och smidigt att ta med sig och all information finns samlad på ett och samma ställe. De påtalade vikten av att kombinera lärplattans appar med handgripligt material som till exempel klossar, kulor, banor med mera. De ansåg att vuxnas närvaro och kompetens har en stor betydelse för att kunna ta del av barnens lärande och föra det vidare. Här kan vi tolka hur viktigt det är att variera konkreta material med IT-verktygen för att kunna skapa en större förståelse hos barnen då de spelar på lärplattan för att de inte skall vara abstrakt. Det vi upplever här är också att det är av stor vikt att pedagogerna finns med när barnen spelar och utmanar dem. Även Ellis och Blachskis (2007) tar upp vikten av en vuxens närvaro då barnen spelar för att barnen skall kunna ta del av varandras kunskaper.

När det gäller barnens kunskaper och vad de skall få med sig ifrån förskolan är det viktigt som förskollärare att låta barnen testa på att använda de olika IT-verktygen. Det här nämns från en av respondenterna att barnen ska få en möjlighet att ta till sig vad exempelvis lärplattan kan användas till och vad den har för möjligheter, då en del av barnen kanske inte har det hemma. Det här kan kopplas till Lunholm Ehn och Olsson (2012, Mars, s.12, 15) som berättar i Förskoletidningen för kompetensutveckling att alla barn skall ges möjlighet till att möta lärplattan i förskolan som kan ge dem nya erfarenheter, då de inte är självklart att alla har det hemma. Något som vi kunde se här var att förskollärarna i vår studie var medvetna om att alla barnen kanske inte får ta del av IT i hemmet och att det då är av stor vikt att de får göra det i förskolan.

Något som vi upplevde kom fram i studien var hur smidigt det var att dokumentera i lärplattan för att de då kunde ha allt samlad på ett och samma ställe. Det här kan vi ställa emot det Jämterud (2013) presenterar från Kjällanders forskning som handlar om precis det här att pedagogerna gör dokumentationen i lärplattan. Nackdelen som Kjällander påpekar var ifall pedagogerna hinner med att reflektera över vad som skett eller om en del av reflektionen går förlorat när det går snabbt att dokumentera. Vi kan här tolka att dokumentation är ett viktigt inslag i förskolan då förskolepersonalen vill att dokumentationen skall kunna göras snabbt för att inte tiden från verksamheten skall upptas för mycket. Ett annat exempel på dokumentation med hjälp av lärplattan som kom upp i studien var att några av respondenterna brukade filma barnen då de höll på med en aktivitet. Det här för att sedan kunna filma några månader efteråt och se om det skett en utveckling hos barnen. De tog även kort med lärplattan för att minnas tillbaka vad de hade gjort. På de här förskolorna arbetade dem mycket med Unikum då de dokumenterade. Det här kan jämföras med den dokumentations app som Näslund (2010, Mars, s. 27) tar upp i tidskriften, Datorn i utbildningen där den appen gör det möjligt för förskollärarna att samla barnens portfolio digitalt och föräldrarna gavs möjlighet till att ta del

av den. På det sättet kunde föräldrarna ta del av deras eget barns utveckling. Som vi tidigare nämnde är dokumentation ett viktigt inslag i förskolan och apparna ger bra verktyg till att föra vidare informationen till föräldrarna på ett smidigt sätt. En nackdel som vi kan tolka är ifall all information ges ut via nätet kan det medföra att alla föräldrar kanske inte kan ta del av den då de kanske inte har en dator/lärplatta hemma. Det kan också vara ett hinder för förskollärarna ifall de inte har fått tillräckligt med utbildning. Något som vi anser är viktigt att tänka på är att en del av barnen kanske inte vill vara med på foto eller film och det måste respekteras för att inte kränka deras integritet.

Det som också kom upp i studien var att förskollärarna visade barnen hur de skulle gå tillväga med IT-verktygen och därefter fick barnen testa på själva. De tar vara på att barnen lär sig av varandra och byter kunskaper och allt sker på ett lekfullt sätt. Ett annat lekfullt lärande som en annan av respondenterna lyfte var ett bokstavsprogram där barnen kunde stava till olika ord och lärplattan läste sedan upp ordet som de skrivit. Respondenten nämnde att några av de äldre barnen var på väg att knäcka läskoden med hjälp av det här programmet. Gällhagen och Wahlström (2011, s. 1, 67, 10, 37) poängterar även de att barnen i de äldre åldrarna är nyfikna på bokstäver, ord och de ger exempel på en app som heter ”ABC- Magnetic Alphabet”. Där barnen kan leka och skriva med bokstäverna. Här ser vi ett tydligt exempel på bra lärande med hjälp av den nya tekniken. Det vi kan tolka av respondenten är att det är viktigt att ta vara på barnens kunskaper. Hur de lär ut lärplattans funktioner till barnen visar på hur stor kunskap förskollärarna har och att de vågar låta barnen testa sig fram. Något som vi också kan se här är att förskollärarna är medvetna och tänker sig för, för att det skall ske på ett lekfullt sätt. Det här kan även kopplas till Hylén (2013, s. 23-24) där han beskriver att ett stort antal av lärarna anser att det var enklare att motivera eleverna till att lära sig exempelvis matematik med hjälp av digitala hjälpmedel. Dock framkom också att en del av lärarna anser att apparna inte var bra att använda till skrivning. Det som var negativt med det här var då att skärmen var mindre och de var svårare för eleverna att få en helhetlig bild över det som de hade skrivit. Här ser vi att skrivandet på digitala hjälpmedel kan medföra både positiva och negativa konsekvenser. Vi tänker också att det är viktigt som pedagog att fundera ut vad verktygen skall användas till för att det skall bli bra för alla då alla är olika.

6.2. Forskningsfråga 2.

Vilka positiva och negativa konsekvenser upplever förskollärare att IT- användningen i förskolans undervisning ger?

I resultatet kan vi tolka att många av respondenterna ansåg att utvecklingen i samhället har skett mycket snabbt samt att IT är här för att stanna. De tänker också att det kanske kommer komma fler IT-verktyg i framtiden. Något som lyftes fram var att det kunde bero på vilken ekonomi förskolan hade. Men vad får det här för konsekvenser? Vi upplever att nya material ständigt dyker upp och är vi i en teknikaffär vet vi knappt själva vad vi ska välja. Hur fungerar det här i förskolan när rektorerna väljer vad som skall köpas in? Beror verkligen det här på vilken ekonomi förskolorna har eller handlar det om rektorernas/förskollärarnas olika intressen? Ljung-Djärf (2004, s.11, 28, 29) menar att när personalen i förskolan uppmanas till att använda sig av datorn utgår de ifrån sina egna frågeställningar och utgångslägen vad det gäller IT, samt hur de ser på hur de kan använda IT i förskolans verksamhet. Det är de tidigare

erfarenheterna som styr hur informationsteknologin används i verksamheten på förskolan. Här ser vi att förskolläraernas erfarenheter har stor betydelse för barns lärande i förskolans verksamhet, både inom IT och övriga aktiviteter. Vi vet genom vår studie att utvecklingen har skett mycket snabbt och att det ibland kan vara svårt att hänga med. I studien fick vi en förståelse om att rektorerna bestämde vad som skulle köpas in utan att titta på vad förskollärarna hade för kunskaper om IT-verktygen. En del hade inte ens önskat att få ha ett visst IT-verktyg. Det här kan vi koppla till det Ljung-Djärf (2004, s.83-84) kom fram till i sin avhandling att barnens användning av datorn sågs som hotfull av personalen gentemot den andra verksamheten. De var rädda att barnen skulle bli beroende. Den här inställningen hade pedagogerna för några år sedan men i vår studie kan vi även tolka att det ser ut såhär idag på en del förskolor.

Som nämndes ovan av respondenterna var att det berodde mycket på vad pedagogerna har för intresse och kunskaper kring IT och det är bra att veta hur de skall gå tillväga när de skall arbeta med de här verktygen samt att de ger en mängd möjligheter. Då funderar vi på vad det är för skillnad mellan IT-verktygen och de konkreta materialen. Kommer de konkreta materialen försvinna bara för att IT-verktygen ger oss fler möjligheter i ett och samma verktyg? Enligt en respondent beror det på vilket mål du har som pedagog samt vilken åldersgrupp du arbetar med. Samtidigt kan tänkas att den äldre generationen bland pedagogerna hade det mycket svårare att ta till sig IT än vad den yngre generationen kan ha. Det framkom också att det är viktigt att hänga med i utvecklingen om de skall kunna ta till sig verktygen. Villanueva Gran (2012) berättar att alla förskollärare i Sverige inte har samma intresse, hon sade att vi är alla olika och har olika hobbyer när det gäller IT. Det gäller att vara trygg med IT som pedagog. Det här säger sig själv, är du som pedagog inte trygg med IT-verktygen blir det svårt att hänga med och ta dem till sig. I vår studie tolkar vi vikten av att ha en tanke bakom det vi gör för att verktygen skall användas på rätt sätt. Här kan vi se hur viktigt det är att hänga med i utvecklingen för att du skall kunna ta till dig verktygen. Vi kan också se att den äldre generationen kan ha svårt att ta till sig verktyget då de anser att de kan vara svårt eller inte passar dem. Dock visade resultatet att de äldre förskollärarna som vi intervjuade hängde med i IT-utvecklingen då de hade ett stort intresse för det. Enligt vår uppfattning tror vi det handlar mycket om vilket intresse pedagogerna har. Vi anser att hänger de inte med i utvecklingen kan det här medföra en konsekvens då pedagogerna blir hindrade i sitt arbete med IT och de vet inte riktigt hur de skall gå tillväga.

I vår studie visar det sig att många av pedagogerna var eniga om att barnen tyckte det var roligt att arbeta med lärplattan vilket var positivt, då de ansåg att de lärde sig mer. Men en negativ konsekvens som framkom i arbetet med lärplattan var att det lätt kan bli att barnen hamnar vid skärmen och de glömmer bort sina kompisar, därmed blir det inget samarbete barnen emellan. Även Ljung-Djärf (2004, s. 76-79) påtalar vikten av att vara uppmärksam som pedagog då barnen sitter och spelar tillsammans vid en dator. Hon menar att det kan uppstå positions indelningar och hon benämner dem som ägaren, deltagaren och åskådaren. Ägaren är den som bestämmer och har datorn framför sig, deltagaren är den som sitter bredvid och kommer med förslag och åskådaren har ingen möjlighet till att aktivt delta i det som sker i spelet, den skall endast titta på. Det här kan även kopplas till Richter (2012) som

påpekar att barnen kan bli utfrysda då de spelar datorspel tillsammans. Hon menar att det kan se ut som att barnen spelar tillsammans men att ett av barnen kanske inte är med. Men hon anser att det därför är viktigt att vara med då barnen spelar för att ett samtal och lärande skall ske och ingen skall bli utfrysad. Här kan vi tolka vikten av att förskollärarna finns med i barnens lärande då de använder IT-verktygen för att inte sådana här uppdelningar skall ske och för att barnen inte skall glömma bort sina kompisar för då blir det inget samarbete barnen emellan. Vi anser att om det uppstår positionsindelningar vid exempelvis datorn eller lärplattan kanske det är ett barn/åskådaren som alltid hamnar utanför. Som pedagog är det här viktigt att ha i åtanke då Säljö (2000, s. 66-67) menar att i samspel lär vi av varandra, vi lär oss turordning när vi människor samtalar med någon annan. Samspelet gör att vi kan ta del av varandras kunskaper.

En annan negativ konsekvens som vi kan tolka i vår studie var att det nämdes att fler och fler av föräldrarna är upptagna med sina mobiltelefoner när de lämnar sina barn på förskolan. Djung-Djärf (2004, s. 26) berättar om att barnen som är födda på 1900-talets slut tillhör den generation där digitala hjälpmedel och informationsteknologi är en självklarhet för barnen i hemmet. Det hon kallade det här för var "The Net Generation". Det vi kan se som positivt här är att barnen redan kan den digitala tekniken när de kommer till förskolan i och med att de har mött det mycket i hemmet redan. Det negativa med det här anser vi är att en del föräldrar blivit för upptagna med mobilerna istället för att umgås med sina barn och det här visade vårt resultat.

Något som framkom i vår studie var också att en av respondenterna hade en Cleverboard på sin förskola som de delade mellan de tre avdelningarna. Cleverboarden var placerad på en av avdelningarna vilket bidrog till att de bara kunde gå dit när de andra var i skogen. Det positiva var att de kunde använda den till att spela spel, göra eget memory och pedagogerna brukade koppla den till olika teman som de kunde arbeta med på Cleverboarden. Det positiva med användningen av Cleverboard/Smartboard redan i förskolan är att de används i skolan. Det som är bra med det här är att barnen får möta IT-verktygen i tidig ålder. Det här kan vi koppla till Kling (2013, s. 24-25) som berättar hur de använde Smartboarden i samarbete med ett projekt. När de sitter vid datorn kan de koppla upp bilden på Smartboarden för att se hur hela staden som de skapat ser ut. Enligt Skolverket (2013, s. 22, 23, 28) har antalet IT-verktyg de har att tillgå i förskolan ökat mycket. Även fast IT-verktygen har ökat funderar vi på om det kanske ändå är för lite verktyg eller att det behövs mer eftersom resultatet här visade att de bara hade tillgång till Cleverboarden en gång i veckan.

6.3. Forskningsfråga.3.

Hur medvetet använder förskollärare sig av IT i förskolan?

I vår studie framkom att det är viktigt att ta till sig IT-verktygen för att kunna följa utvecklingen i förskolans verksamhet. Idag anser vi att det är viktigt att barnen är väl förberedda inför skolstarten då de i skolans undervisning kommer att möta digital teknik. Det här kan vi jämföra med Villanueva Gran (2012) som skriver om en intervju där Magdalena Karlsson har deltagit. Magdalena berättar i intervjun att den digitala tekniken är aktuell i dagens samhälle och förskolan måste följa det här. Förskolan bör vara en varierad plats med

varierande lärande. Vi kan se här att för att förskolan skall vara en varierande plats krävs det att pedagogerna tar till sig den nya IT- tekniken. Men hur gör de det? Magdalena Karlsson berättar också att i studien var respondenterna eniga över att förskolan skulle vara en varierad verksamhet där det gäller att följa utvecklingen för att få in varierande material till förskolan. Andra skäl till varför de arbetar med IT i förskolan var enligt de intervjuade förskollärarna att IT är något som ligger i tiden och att lärplattan är mycket användbar då den är lätt att ta med sig. I lärplattan kan du samla all information på samma ställe. Men vi kan också tolka någonting som en av respondenterna nämnde och det var vikten av att de inte får glömma att reflektera över hur IT-verktygen används. Det kan vi koppla till Gällhagen och Wahlström (2011, s. 6-7, 10, 37) som ser det på ett liknande sätt när det gäller lärplattan. De menar att lärplattan som verktyg i förskolan erbjuder goda tillgångar. Men de menar också att om vi kombinerar lärplattan med en pedagog kan det bli ett superverktyg som ger ett lustfyllt lärande. Vår åsikt är att förskolan bör vara en varierande verksamhet för att barnen skall få lära sig samhället och dess struktur. IT är ett reflekterande verktyg och ger en mängd möjligheter men har pedagogerna den kompetens som krävs? Det som framkom i den här studien är att förskollärarna upplever att lärplattan är ett mycket bra verktyg som ger dem stöd i deras arbete med barnen.

Vi har i vår studie kunnat tolka att förskollärarna är måna om att det skall ske ett samarbete mellan barnen när de exempelvis spelar på lärplattan och en av förskollärarna nämnde att barnen kunde mer än dem ibland. En av våra respondenter nämnde att de brukade ha vissa material tillgängliga för barnen där de själva kunde undersöka olika föremål och skriva ut på datorn när de själva ville. Det här kan kopplas till Strandberg (2006, s. 38) som påtalar att det är viktigt att vara vaksam som pedagog då de ska dela in barnen i grupper, det gäller att ta vara på barnens olika kompetenser för att alla skall kunna ta del av varandras erfarenheter och nå den ”proximala utvecklingszoonen” som Vygotskij nämner. Alltså att barnen kan mer i gruppen än de hade kunnat på egen hand. Det här anser vi är viktigt att tänka på samt att pedagogerna ska ta vara på barnens kompetenser och lära sig av dem ifall de själva inte kan. Det som vi upplever som positivt här är att föremålen ligger framme alltid och barnen kan ta del av varandras kunskaper när de använder det.

I studien tolkade vi också att användningen av lärplattan kunde ske på ett felaktigt sätt då de kanske spelar förmycket. Det här kan bli en negativ konsekvens då de kanske spelar mycket på lärplattan hemma. Barnens användning av IT i hemmet kan vi koppla till Statens medieråd (2012/2013, s. 6, 7, 10) som i sin studie fick reda på att under tre år har barnens IT användning ökat med stora marginaler, upp till tre gånger större användning. Undersökningen visade också att de äldre syskonens användning av IT påverkar hur de yngre syskonen använder sig av det. Det här kan vi också koppla till Hellberg (2013) som skriver i en artikel att det är viktigt att både lärare och föräldrar skaffar sig förståelse för vad varaktig användning av IT kan ge för konsekvenser hos barnen när det gäller sömn och stress. Hellberg tog upp två faror i sin artikel som kan uppstå och det är om IT-verktygen tar över för mycket i skolorna, barnen kan utsättas för mycket stress då de ständigt är uppkopplade på nätet både hemma och i skolan. Stressen kan bidra till att barnen kan få koncentrationssvårigheter i skolan. Det ansåg

vi var mycket intressant att ta upp då stressen kan påverka barnens lärande men också hela förskolans verksamhet.

Någonting som också diskuterades i vår studie var hur uttalandet av lärplattan skulle ske. Skulle surfplattan benämnas lärplatta, den fick absolut inte kallas Ipad då det är ett märke av lärplattan påtalade en av respondenterna. Lärplattan har olika tillverkningsmärken som bland annat heter apple och samsung. Det här kan kopplas till forskaren Kjällander (2013) som benämner i en intervju att surfplattan kallas för lärplatta och fördelarna och nackdelarna med det här verktyget samt hur det kommer se ut i framtiden. Hon menar på det att det troligtvis kommer komma fler lärplattor och mobiltelefoner till förskolan och anledningen till det är att förskolorna satsar på det mest kostnadseffektiva IT-verktygen. Vi funderar över varför förskollärarna benämner lärplattan med olika namn. Handlar det här om hur mycket utbildning de har fått eller har det att göra med pedagogernas eget tycke. I förskolan ser vi att surfplattan benämns som lärplatta för dem som ser lärplattan som ett arbetsverktyg för pedagogerna och barnen. Men de som inte hade kommit längre i arbetet med IT-verktygen hade inte fått kunskapen om att benämna surfplattan som en lärplatta utan istället kallade dem den för Ipad. Eftersom Kjällander kallar surfplattan för lärplatta kan de också tyda på att en del av respondenterna har fått ta del av den nyare forskningen.

7. Slutsats

I vår studie blev det tydligt hur förskollärarna tolkade att IT i förskolan är här för att stanna och att det kommer komma fler IT-verktyg i framtiden. Det här är bra för att målen i förskolans läroplan skall kunna utveckla teknikanvändningen i förskolan. Tekniken finns även i skolan och det är bra att barnen har en bild över hur de fungerar för att de ska kunna använda sig av IT-verktygen i skolan. Alla förskollärarna i studien hade gemensamt att de hade ett stort intresse för IT och att de hade gått någon form av utbildning. Utifrån den här studiens resultat såg vi också att IT-verktygen ger en mängd möjligheter men att det är viktigt att pedagogerna har de kompetenser som krävs. För att det skall bli lättare för pedagogerna att arbeta med IT-verktygen visade resultatet att det är viktigt att de får mer utbildning för att de ska känna sig trygga med IT-verktygen. Något som också är bra är att den yngre generationen kan stötta den äldre generationen eller tvärtom beroende vilken kunskap/intresse de har för IT. Det resultat vi också kom fram till var att IT-verktygen hade ökat mycket men att det kunde se olika ut på alla förskolor. En del satsar mycket på IT och ligger långt framme i arbetet med det. Användningsområdet var generellt att förskollärarna tog kort, filmade, dokumenterade, sökte information och att lärande spel på lärplattan varierades med konkreta material. När det gäller barnens lärande av IT-verktygen visade resultatet att förskollärarna visade hur barnen skulle gå tillväga och därefter fick de testa själva och allt sker på ett lekfullt sätt. Dock uppgav Ebba att hon inte förklarade lärplattans funktion speciellt mycket då hon ansåg att det var svårt själv.

I resultatet kom det upp en negativ konsekvens som var att barnen skulle kunna hamna vid skärmen och glömma bort sina kompisar. Den här negativa konsekvensen kan motverkas då vi ser att det är bra att ha en förskollärare med sig vid skärmen för att ett lärande och samarbete mellan barnen skall ske. I nuläget och i framtiden är det viktigt att utmana barnen

för att de skall få en förståelse för vad de gör. Det framkom också att det är viktigt att hänga med i utvecklingen för att pedagogerna inte ska bli hindrade i sitt arbete med IT. Vår studie visade också att föräldrarna skall kunna ta del av barnens dokumentation i programmet Unikum, men en nackdel kunde vara att en del föräldrar varken har dator, lärplatta eller annat IT-verktyg hemma. När allting styrs digitalt blir det ett hinder för dem som inte har tillgång till de digitala verktygen i hemmet. Då ser vi att det är viktigt att personalen på förskolan hittar andra lösningar till de föräldrarna för att inget utanförskap skall ske. Vi såg också att stress är en viktig faktor som uppkom i studien när det gäller påverkan av IT-verktygen och att för mycket stress bidrar till koncentrationssvårigheter. Det här är mycket viktigt att tänka på i verksamheten då miljön inte får bli för stressande. En del barn spelar mycket hemma och därför är det viktigt att förskollärarna ser till att spelandet begränsas till en lagom nivå för att alla skall må bra. Samt att barnen i förskolan inte skall bli beroende av datorspelandet och det är därför pedagogerna i den här studien nämner lärplattan som ett arbetsverktyg. I resultatet benämndes arbetsverktyget lärplattan med olika namn, vilket kunde ha med pedagogernas utbildning eller eget tycke att göra. Vår slutsats är att IT kommer användas effektivt i framtiden.

8. Didaktiska implikationer

I ett didaktiskt perspektiv vet vi att IT-verktygen ligger i framkant i förskolans verksamhet. Vi ser också att förskollärare behöver tid och ha engagemang för att kunna lära sig dessa verktyg. Något pedagogerna bör vara vaksamma över är att tekniken inte får ta över utan skall varieras med konkreta material då det gynnar lärandet. Vi vill här med tipsa andra lärare att använda IT i lagom mängd och att det är viktigt att ha en medvetenhet. Det vi tar med oss från den här studien är att det gäller att vara vaken och närvarande som förskollärare när barnen arbetar med IT-verktygen och våga låta dem testa sig fram själva. Tiden framför skärmen bör vi som förskollärare begränsa då det visat sig att det finns en viss risk för stress och koncentrationssvårigheter. I och med att IT ligger i framkant kommer vi använda oss mycket av det här i vårt kommande yrkesliv. Vi ser att IT är ett positivt och bra hjälpmedel och hoppas att fler förskollärare blir inspirerade av vår studie och hur IT används i förskolan.

9. Förslag till vidare forskning

Vi anser att IT i förskolan är ett område som intresserar oss då det finns många möjligheter att forska vidare. Vi tänker att en vidare forskning kan vara att intervjua barnen om IT i förskolan då det är intressant att höra vad dem tänker om det samt veta vad de tycker om IT i förskolan. Vi vill här se om barnen upplever några konsekvenser av användningen. Det här skulle kunna kompletteras med observationer då vi skulle kunna få syn på hur mycket barnen arbetar med IT i förskolan, hur barnen samarbetar och hur förskollärarna arbetar för att det skall bli ett lärande.

En annan studie vi tänker skulle vara intressant att göra är en enkätstudie där enkäter skickas ut till alla förskolor i en viss kommun. För att få en mer översiktlig bild över hur förskollärarna tar vara på utbildningar inom IT och hur rektorerna förmedlar det här till förskollärarna.

10. Referenslista

- Birkler, J. (2012). *Vetenskapsteori: en grundbok*. (2. uppl.) Stockholm: Liber.
- Eliasson, A. (2013). *Kvantitativ metod från början*. (3., uppdaterade uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Findahl, O. (2012). (Red). "Dagens situation". I: NORDICOM. *Barn och ungas medieanvändning i nätverkssamhället*. (s. 59-62). Göteborg: Nordicom.
- Gällhagen, L. & Wahlström, E. (2013). *Lär och lek med surfplatta i förskolan*. (2. uppl.) Stockholm: Natur & kultur.
- Karlsohn, T. (2009). *Teknik - retorik - kritik: om IT-bubblan och datoriseringen av den svenska skolan*. Stockholm: Carlsson.
- Kling, L. (2013, november-december). *Unga stadsplanerare tävlar med husbygge*. Lärarnas tidning, 24, nr. 19, s. 24-25.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Larsson, S. (2005). (Red). "Kvalitativ metod- en introduktion". I: Larsson, S. Lilja, J. & Mannheimer, K. *Forskningsmetoder i socialt arbete*. (s. 91-128). Lund: Studentlitteratur.
- Ljung-Djärf, A. (2004). *Spelet runt datorn: datoranvändande som meningsskapande praktik i förskolan*. Diss. Lund: Univ., 2004. Malmö.
- Lundholm Ehn, A. & Olsson, E. (2012). Lärplattan ett verktyg för alla sinnen. *Förskoletidningen för kompetensutveckling*, 27 (nr. 6), s.12-15.
- Näslund, C. (2010). *Förskolan får en egen lärplattform: Skola, it och nationell ledning. Ledarskap för en skola "i tiden"*. Tidskriften datorn i utbildningen diu. (nr, 2), s. 27.
- Rask, S.R. (2006). *När det gamla möter det nya: om skolan och den nya tekniken*. (1. uppl.) Solna: Ekelund/Gleerups utbildning.
- Skolverket (2010, a). *Läroplan för förskolan Lpfö 98. ([Ny, rev. utg.]*). Stockholm: Skolverket.
- Strandberg, L. (2006). *Vygotskij i praktiken: bland plugghästar och fusklappar*. Stockholm: Norstedts akademiska förlag.
- Sjöberg, U. (2012). (Red). "Nätverkssamhällets flödesrum. Barns erfarenhetsvärld och skapande på internet". I: NORDICOM. *Barn och ungas medieanvändning i nätverkssamhället*. (s. 93-104). Göteborg: Nordicom.
- Säljö, R. (2000). *Lärande i praktiken: ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm: Prisma.

Trost, J. (2010). *Kvalitativa intervjuer*. (4., [omarb.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Williams, P. (2006). *När barn lär av varandra: samlärande i praktiken*. (1. uppl.) Stockholm: Liber.

10.1. Internetkällor:

Aglassinger, U., Stindholm, S., Kallin, E-M. & Rudnik Norling, C. (2012). *Hur kan ipads stödja lärandet i förskolan? Om hur surfplattor kan möjliggöra arbetet med förskolans läroplan*. Hämtad: 2013-11-13, från: http://www.skolporten.se/wp-content/uploads/2012/04/UL_artikel_3_2012_aglassinger_mfl.pdf

Ellis, K. & Blashki, K. (2007). *The Digital Playground: Kindergarten Children Learning Sign Language Through Multimedia*. Hämtad: 2013-10-15, från: <http://www.google.se/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&ved=0CC0QFjAA&url=http%3A%2F%2Feditlib.org%2Fd%2F21944&ei=TFGsUpXDN8SD4ATWuoC4Dw&usg=AFQjCNFoDBuXqtnF51J1x8HHbp32VWAOW&bvm=bv.57967247,d.bGE>

Grönlund, Å. & Hylén, J. (2011). *Forskning om en dator till varje elev – en forskningsöversikt: bättre resultat med egen dator*. Hämtad: 2013-12-09, från: <http://www.janhylen.se/2011/forskning-om-en-dator-per-elev/>

Hellberg, A. (2013, 27 september). *Pedagogisk eller farlig?* Hämtad: 2013-12-04, från: <http://www.unt.se/leva/pedagogisk-eller-farlig-2609324.aspx>

Hylén, J. (2013). *Utvärdering av Ipad-satsning i Stockholms stad*. Utgivare: Utbildningsförvaltningen. Hämtad: 2013-12-12, från: <http://www.pedagogstockholm.se/Pedagog/1%20Nya%20sajten/I%20undervisningen/IT%20i%20undervisningen/Ipad%20utv%C3%A4rdering.pdf>

Jämterud, U. (2013). *Surplattan blir deltagare i leken*. Hämtad: 2013-12-09, från: <http://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/amnen-omraden/it-i-skolan/relationer-larande/surfplattan-bli-deltagare-i-leken-1.205047>

Kjällander, S. (2013, 1 mars). *Intervju Susanne Kjällander om barns digitala lärande i förskolan*. (Videofil). Hämtad från: <http://www.youtube.com/watch?v=UnUpOLK3Q90>

Lein, M. (2013). *Plattan i mattan-didaktisk design och digitala lärplattor i förskolan*. Hämtad: 2013-11-04, från: <http://www.varochbildning.uppsala.se/plattanimattan>

Richter, E. (2012). *Viktigt att ha vuxna vid skärmen!* Hämtad: 2013-12-09, från: <http://www.lararnasnyheter.se/forskolan/2012/09/30/viktigt-ha-vuxna-vid-skarmen>

Skolverket. (2013). *It-användning och it-kompetens i skolan*. Stockholm. Hämtad: 2013-11-13, från: http://www.skolverket.se/om-skolverket/visa-enskild-publikation?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwtpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D3005.

Statens medieråd. (2012/13). *Småungar och medier- Fakta om små barns användning och upplevelser av medier*. Hämtad 2013-11-13, från:
http://www.statensmedierad.se/upload/pdf/Smaungar_och_medier_2013_fullfarg.pdf

Villanueva Gran, T. (2012, September). Lärarnas Nyheter. *Digital- teknik- ger- fler- uttryck*. Hämtad: 2013-10-30, från: <http://www.lararnasnyheter.se/forskolan/2012/09/24/digital-teknik-ger-fler-uttryck>

Nöjd, M. (2012-09-24). Lärarnas nyheter. *Under luppen sker magiska under*. Hämtad 2013-10-08, hämtad från: <http://www.lararnasnyheter.se/forskolan/2012/09/24/under-luppen-sker-magiska-under>

Bilagor

Bilaga:1

Accepterande till att delta i Hanne Dyrendahls och Lina Gustafssons undersökning om IT i förskolan.

Jag ger mitt medgivande till att deltaga i Hanne Dyrendahl och Lina Gustafsson examensarbete och att utdrag och citat av intervjuerna publiceras i Diva-portalen på högskolan i Halmstad. Vi kommer att följa nedanstående regler:

- Vi kommer ge den som deltar information om vårt projekt.
- Vi kommer bearbeta materialet väl, så att ingen av medverkarna kan sättas i förbindelse ihop med studien. Vi kommer också att använda påhittade namn i själva uppsatsen.
- Deltagandet är frivilligt.
- Vi kommer även ha tystnadsplikt. Informationen vi får ta del av kommer inte komma i felaktiga händer.
- Den som deltar godkänner inspelningen med diktafon.

Här med har jag läst igenom den tidigare nämnda text och godkänner det som står ovan.

Namn _____

Hanne Dyrendahl och Lina Gustafsson kommer att följa dessa regler

Namn _____

Namn _____

Bilaga: 2

Intervjuguiden

Introduktionsfrågor

- Hur gammal är du?
- Hur länge har du arbetat inom denna verksamhet?

Intervjufrågor.

- Kan du berätta för mig om ditt första möte med IT i förskolan?
 - Vilka IT- verktyg har ni valt att använda er av i er verksamhet?
 - Hur arbetar ni med den/det?

- Har du fått någon fortbildning inom IT?
 - Vad fick du lära dig då?
 - Vad har ni för möjligheter till fortbildning inom IT/ tar ni vara på dem?

- Vilket är det viktigaste skälet till att ni arbetar med IT tycker du?

- På vilket sätt använder ni datorn/Ipad/Smartboard i arbetet med barnen?
 - Vid vilka tillfällen får barnen möjlighet till att arbeta med dem?

- Hur tänker du som förskollärare kring samhällets utveckling när det gäller IT?
 - Går samhällets utveckling för fort eller borde vi utveckla det mer?
 - Om det inte skall utvecklas mer, varför anser du det?
 - Vad innebär utveckling för dig i din yrkesverksamhet?

- Vad tycker du att barnen skall lära sig i förskolan inom ämnet IT?
 - Hur gör ni för att förklara Ipaden eller annan IT som används i förskolan för barnen?
 - Hur kan ni se att det blir ett lärande?

- Vilka positiva och negativa konsekvenser innebär IT i förskolan för barns utveckling och lärande?

- Hur tror du att samhället och användningen av IT kommer se ut i framtiden på förskolorna?
 - Kommer det bli en förändring?

Lina Gustafsson

Hanne Dyrendahl



Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Postadress: Box 823, 301 18 Halmstad
Telefon: 035-16 71 00
E-mail: registrator@hh.se
www.hh.se